

КЛУБ ЗНАЙОМСТВ

Молодий комунар

Виходить з 5 грудня 1939 року.

№ 30 (4163)

СУБОТА 3 СЕРПНЯ

Ціна 40 коп. (переплатив — 12 коп.)

Газета для Кіровоградської обласної комсомольської організації

ЧЕРЕЗ наш клуб Ви зможете знайти собі дружину, чоловіка чи просто друга. Сьогодні ми вміщуємо оголошення, які надійшли після першої публікації Клубу знайомств. Усіх, хто хоче дати подібну об'яву, просимо переказати в будь-якому поштовому відділенні на розрахунковий рахунок редакції № 002700202 у дирекції Укрсоцбанку м. Кіровограда, МФО 323293 13 крб., вкласти в конверт квитанцію про відправлення грошей і розбірливо написати текст вашого оголошення. Коротко повідомте про себе все, що вважаєте за потрібне і так само стисло опишіть вимоги до майбутнього знайомого. Вкажіть свою зворотню адресу з індексом, повністю ім'я та по

батькові і ми безплатно перешлемо нерозкритими всі листи, які надійдуть на Ваше ім'я. За Вашим бажанням Ваше ім'я можемо не вказувати.

Якщо Вас зацікавить опубліковане в газеті оголошення про знайомство, напишіть абонентові листа за адресою 316050, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36, редакція газети «Молодий комунар», Клуб знайомств, абоненту №...

Хоча наша газета молодіжна ми друкуватимемо оголошення людей будь-якого віку.

Ваші оголошення плануємо вміщувати двічі на місяць.

Бажаємо Вам щасливих знайомств!

Мені 25 років, зріст 175 см, не схильна до повноти. Інтереси маю різноманітні, хочу познайомитись з чоловіком 25—30 років, зріст не нижче 180 см, струнким. Відповідь на лист з фотографією.

Аб. № 004

Л.

* * *

Буду радий познайомитись з жінкою 30—40 років, приємної зовнішності, яка не має дітей. Мені 40 років, зріст 170 см. Житлом забезпечений.

Аб. № 005.

Г.

* * *

Мені 20 років, українець, народився під сузір'ям Козерога, зріст 165 см, волосся чорне, очі карі, гарний і привабливий. Стрункий. Не п'ю і не палю, шкідливих звичок не маю. Одружений не був. Захоплення найрізноманітніші: книги, кіно, відео, радянська естрада. За характером чесний, порядний, тихий, скромний, сором'язливий, працелюбний, цілеспрямований, добрий. Освіта середня спеціальна. Люблю займатися домашніми та господарськими справами. Хочу створити міцну, гармонійну, щасливу сім'ю з дівчиною від 18 до 25 років, із серйозними поглядами на життя. Щоб вона мала зріст 160—167 см, була українкою або росіяною, чорнявою чи білявою, стрункою, не схильною до повноти, гарною і при-

вабливою, доброю і ніжною, чесною, порядною і сором'язливою. Щоб любила дітей і бажала їх мати. Щоб не була до цього одружена, не мала шкідливих звичок, щоб любила домашній затишок, господарські справи. Щоб підходила мені по гороскопу. Зраду не прощаю.

Відповідь на лист з фотографією, яку обіцяю повернути.

Аб. № 006.

Сергій.

* * *

Мені 26 років, зріст 175 см, струнка, заміжною не була, інтереси різноманітні. Хочу познайомитись для створення сім'ї з чоловіком віком від 27 до 32 років, зростом не нижче 185 см, не схильним до повноти, який любив би дітей і сімейний затишок. Відповідь на лист з фотографією.

Аб. № 007.

В.

* * *

Літа минають, як сніг по весні, а я одна. Не хочу бути самотньою.

Мені 42 роки, українка, маю сина та доньку. Діти майже дорослі. Синові — 19, дочці — 16. Розлучена. Освіта вища. Заробітна плата 200 крб. Матеріально забезпечена так собі — виживаємо. Маємо двокімнатну квартиру. Зріст 165 см, вага — 70 кг. Коротка русава стрижка. Очі зелено-

сірі. Доброзичлива, веселої вдачі, не терплю брехні, жадібності, зневаги.

Хотіла б познайомитись з чоловіком віком 38—46 років, зростом 168—188 см, із середньою спеціальною або вищою освітою, бажано матеріально забезпеченим. Щоб він був з темним волоссям, не схильним до повноти, авічливим, поважав мене і моїх дітей. Віддачу тим же. Якщо палить і має дітей — не страшно. Хочу кохати і бути коханою. Осіб, що відбували покарання за злочини, фізично і морально нездорових прошу не турбуватися. Бажано фото. Повернення гарантую.

Аб. № 008.

Людмила.

* * *

Буду радий познайомитись з жінкою або дівчиною до 30 років, приємної зовнішності, будь-якого зросту для створення сім'ї. Бажано, щоб вона була з сільської місцевості або такою, яка змогла б бути доброю господаркою у приватному будинку. Мені 33 роки, розлучений, є діти. Світло-русавий, зріст 170, добрий, чуйний, працюю робітником. Мешкаю сам у невеликому будинку з усіма вигодами. Робота та домашні турботи займають багато часу, і мені важко познайомитись будь-де і створити сім'ю.

Аб. № 009.

Олександр.

ДЕ ЛАНІ І КРУЧІ

Мало хто позаздрить хліборобам у період жнив. Виснажлива робота від сходу до заходу, пил на спітнілому обличчі, гаряче сонце. І яких би політичних поглядів ми не дотримувалися, які б глобальні проблеми не вирішували — хліб потрібен нам усім. З повагою вдивляючись в обличчя цих людей, які в короткі хвилини відпочинку знаходять сили не лише для крепкого слівця, а й для дотепного жарту.

На знімку: (зліва направо) Віктор Коляда — помічник комбайнера, Володимир Малахов — тракторист, Петро Цабій — помічник комбайнера; зустрічають і проводжають сонце машини жнивців. Колгосп «Україна» Новоархангельського району.

Фото В. ГРИБА.

ЗНОВУ ПАНІКА

Останніми днями в містах України піднявся черговий ажіотаж викликаний чутками про обмін купюр у 50 і 100 карбованців. Сьогодні, в магазинах Кіровограда практично неможливо розрахуватися грошовими білетами даного номіналу. За роз'ясненням наш кореспондент звернувся до заступника начальника обласного управління Держбанку Тетяни Михайлівни Сусанової.

— Це просто паніка, сказала вона. — Комусь потрібна нестабільність у республіці. Начальник республіканського управління Держбанку України Микола Васильович Туманов підтвердив провокаційний характер чуток про заморожування цих купюр до 1993 року. А каси міської торгівлі переповнені нині «п'ятдесятками» та «сотками», чим і пояснюється відмова продавців приймати їх у населення.

Як кажуть, дай-то Боже. Але поки-що старенька бабуся купує пляшку кефіру і, немов багатий дореволюційний купець, розраховується п'ятдесятьма карбованцями. Інформація, які були передані по радіо 31 липня та 1 серпня з роз'ясненнями, наші бувалі люди не вірять. Адже напередодні незабутнього павловського обміну навіть таке поважне видання як «Аргументы и факты» помі-

тило заспокоюючий матеріал компетентного працівника Мінфіну. Та й симптоми подібні — останнім часом пенсії та зарплату знову видають здебільшого цими нещасливими папірцями.

А тим часом в «Рубіні» зростає черга за золотом. Але, за останніми даними, підвищення цін на цей товар не передбачається. Золото продаватиметься без купонів.

Наш. кор.

Пленум Андижанського міського комітету (Узбекистан) одностайно прийняв у члени ВЛКСМ 65-річну Мунисхоп-ану Цалієву. У заяві про вступ ветеран війни, праці і компартії пояснила свій крон бажанням підтримати комсомол у важкий для нього час.

Перші кадри документальної стрічки «Борис Ельцин. Шлях незручної людини» відзняті німецькою фірмою «Генезис» в селі Будна — на батьківщині головного героя. За задумом авторів фільм стане екранізацією книги Ельцина «Сповідь на задану тему». Побачити картину зможуть глядачі німецькомовних країн.

У Латвії помер від СНІДу перший хворий. Про це повідомила головний лікар республіканської клінічної інфекційної лікарні Л. Віксна.

Одесою пройшли чутні, що легендарний «Потемкін» повернувся до рідних берегів. Здивовані одесити спустошили всі кіоски для квітів на Привозі і побігли зустрічати гостей. Насправді ж виявилось, що з румунської Констанци прибули нащадки бунтівних моряків. Цілий тиждень знайомились вони з містом, відвідали також могили рідних, провели ряд цікавих зустрічей.

Конфузом скінчилась чергова спроба вітчизняних проституток вийти на світовий ринок. Разом зі своїм підприємливим сутенером вони мали вилетіти в Шереметьєво-2 до Нью-Йорка. Однак на

ранкову реєстрацію з'явилися тільки одна. Інші вирішили, що від добра добра не шукають, і відкривши свої обійми іноземцям ще на рідній землі, помчалися з ними в «нумера».

У кафетеріях Архангельська кожен громадянин старший від 14 років, аби випити силіанну соку, повинен заплатити додатково ще 1 карбованець — за силіанну.

Правда, повернення карбованця гарантується поза чергою. При умові, звичайно, повернення силіанки.

Після відкриття в Москві мережі магазинів для нічної торгівлі спиртними напоями, «чорний» ринок різко знизив ціну на цей дефіцитний товар. Якщо держава пропонує пляшку горілки за 30 карбованців, то з рун її можна купити уже за 25. Та що ринок (як би він не називався) розставляє все по своїх місцях.

В Іжевську створюється шкільна біржа. Для її функціонування на базі однієї з шкіл міста створюється комп'ютерна мережа. З початку навчального року спеціалісти почнуть вчити школярів бізнесу. Після закінчення курсу діти одержать право брати участь у біржових торгах. Товар у школах і ПТУ є: металлобрухт, мануфактура, одяг, меблі, саморобні іграшки.

Біохіміки Київського університету стверджують, що добутий ними екстракт із кантусу, застосований ріст 55 процентів уражених раном клітин, ліквідувати або зупинити розростання злоякісних пухлин. Усі дослідники проводились поки що тільки на лабораторних тваринах. Велика перевага цього препарату у тому, що він не має побічних явищ.

[За матеріалами періодичної преси].

«ВНОЧІ» ЛАСКАВО

Закінчився обласний піонерський зліт. Він був абсолютно незвичайний і нетрадиційний. Делегати, і діти, і дорослі, жили в наметах, їжу готували на вогнищі, тут же біля вогнища обговорювались і приймалися документи зльоту. Тут же співали і мріяли. Напередодні в обкомі комсомолу відбулося перше знайомство делегатів. Їх вітав штаб зльоту. Вітання було таким, що одразу розвіялись і песимізм, і погані настрої від затяжного дощу. Справді, коли делегати прибули на місце проведення зльоту, в піонерський табір «Ялинка», дощ перестав і всі

дні, за влучним висловом методиста обласного Палацу піонерів Юлі Головіної, дітьми милувалося сонечко.

На зльоті делегатів чекала трудова справа — допомагали впорядкувати табір. Працювала біржа ідей. За цікаву ідею її автор одержував зльотовську валюту — «успіхи». Потім, на розширеному засіданні біржі делегат міг купити ідею, що сподобалась і, розробивши та намітивши плани її втілення в життя, одержати удвічі більше. А наступного дня відбувся аукціон, де за чесно зароблені «успіхи» можна було купити м'яч, книгу, картину,

Бийте лоба через «Радій»

Часто буваючи в міському молодіжному центрі дозвілля «Погляд», я вже заніс до того гармидеру, який там встановили ще в минулому році. Але якби одного разу, зовсім недавно, не зачепився за каменючку, що недбало стирчала з підлоги, так і не знав би, через чий винуватий набив гулю на лобі.

З сердитим виглядом захожу в кабінет директора «Погляду» Олександра Поляновського. Кажу, аби вату змочив холодною водою — треба ж біля лоба зменшити. Олександр виконав моє прохання і порекомендував... ходити обережніше, бо коли тут завершаться будівельні роботи, сам всевишній не знає.

У грудні минулого року кооператив «Радій» з однією з 80 взявся за ремонтні роботи. Та так взявся, що відвідувачі «Погляду» вже й не уявляють приміщення без гармидеру — звикли до досок, до пилу, до цегли. Сам же міський молодіжний центр дозвілля потерпав не лише матеріально, а й морально. Директору, наприклад, соромно за чийсь безгосподарність. Він щонайменше через кожні півгодини прохлинає ту хвилину, коли уклав договір з кооперативом.

Кооператив, як і водиться в таких випадках, все тихенько обіцяє. Що йому до незручностей, до якихось моральних потерпань!

Скоро буде річний ювілей з початку ремонтних робіт. «Погляд» — організація серйозна і до цієї дати, думаю, підготується заздалегідь. Я їм порадию: коли на цю річницю в грудні погода дозволить, варто її відзначити біля приміщення. З квітами, духовим оркестром, солодким тортом. І обов'язково-обов'язково нагадати Станіславу Давидовичу Камінеру, голові кооперативу «Радій», щоб він у цей урочистий день святково одягнувся, щоб його підлеглі для свого боса написали промову, де чітко буде вказано — в якому десятиріччі завершиться ремонт.

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

Р. С. Як повідомила редакцію а. о. голови кооперативу «Радій» В. Крепеч, ремонтні роботи не виконуються через відсутність будматеріалів, які за договором повинні надаватися замовником. Автор матеріалу побував у «Погляді» і побачив... будматеріали. Отож, питання залишається попереднім: коли завершиться ремонт?

Р. С. В. о. голови кооперативу Валентина Крепеч повідомила, що в затягненні ремонту винен перш за все замовник, який не постачає будматеріали згідно графіка їх подачі, який підписаний в грудні 1990 року замовником ГСП «Почвомах» і кооперативом «Радій». Будматеріали зобов'язалося згідно графіка постачання подавати управління БУ-3 тресту «Цивільбуд». Матеріалів же нема. І в цьому кооператив «Радій» не винен, і нема вже такого гармидеру, як на фото...

Здається, що найближчими днями розімлілим від південного сонця відпочиваючим, студентам, які повертаються з канікул, діловим людям, просто десяткам тисяч громадян, що у різних справах мігрують по неосіяних просторах нашої колосальної країни, доведеться штурмувати замість кас «найнадійнішого і зручного виду транспорту» — Аерофлоту каси залізничні. Центральна Рада Федерації профспілок авіадиспетчерів СРСР прийняла рішення з 00 годин за московським часом 10 серпня припинити обслуговування в повітряному просторі всієї авіаційної техніки, за винятком санітарної, пошуково-рятувальної та вильотів, пов'язаних з надзвичайними обставинами.

Свою участь у страйку підтверджує багато колективів, у тому числі й ленинградці, про що було заявлено на конференції в аеропорту «Пулково». Про наслідки годі й казати. Мільйонні збитки, в тому числі й у конвертованій валюті, параліч однієї з найважливіших транспортних артерій країни. А скільком людям це може змінити долю; завдає великого горя. Невже організатори такого заходу цього не розуміють, не можуть інакше розв'язати трудовий конфлікт? Тим більше, що 21 травня вдалося уникнути страйку. І зрештою, чи підтримають своїх колег наші, кіровоградські диспетчери? Щоб взнати це я й завітав до аеропорту.

По-різному можна ставитися до страйкуючих — засуджувати, схвалювати. Проте той, хто ніколи не був у шахті, навряд чи зможе зрозуміти вимоги шахтаря. Диспетчерська, безумовно, не шахта, але умови роботи там мене, чесно кажучи, здивували. У розпеченому від сонця двоповерховому будинку трохи віддалік від аеровокзалу за пультами сиділо декілька напівголих диспетчерів. У кутку бачок з привозною водою. У двох сотнях кроків від приміщення стоїть водонапірна башта, від якої

вже два роки не можуть прокласти труби. Біда як немає води. Хлопці не ризикнули мені й санвузол продемонструвати, обмежившись прозорим: «Та там взагалі».

Працюють диспетчери у три зміни. По сім—вісім годин необхідно сидіти біля екрана, напружено слідкуючи за курсом і висотою літаків, їх розташуванням у просторі, підтримувати зв'язок. Тут газету не почи-

СТРАЙК?

Авіадиспетчери вважають, що реалізація їх вимог коштуватиме стільки ж, скільки один день страйку.

таєш і, як би мовити, з цеху на сто грам не вийдеш. Одна помилка диспетчера може призвести до загибелі сотень людей і, відповідно, тривалого строку ув'язнення для винуватця аварії. Небо хоч і велике, проте зіткнення літаків не таке вже й унікальне явище. А наша авіазаона одна з найбільш завантажених в Союзі. Буває, що за добу тут обслуговують 500 — 600, інколи до тисячі літаків, адже у Кіровограді навчаються і проходять перепідготовку курсанти та льотчики КВЛУЦА.

Диспетчери цього училища, з якими я розмовляв, виконують 90 процентів усієї роботи основного аеропорту і чотирьох учбових, а отримують, як з'ясується пізніше, набагато менше своїх колег на авіапідприємствах. Недаремно кажуть, що диспетчер, який пройшов школу Кіровограду — один з кращих в країні.

— Парадоксальна ситуація, — обурюється керівник польотів Еалерій Андрійович Юрченко. — Більшість наших колег отримує на 50 відсотків, а то й удвічі більше, ніж ми. У нас, бачите, не бюджетне підприємство. Ось так «мудро» керує рід-

не Міністерство цивільної авіації. Та й те, що нам підвищили зарплату, по-суті, тимчасова допомога за рахунок власних резервів училища.

Обгрунтованих претензій до міністерства у авіадиспетчерів багато. Десятиліттями не вирішується квартирне питання (за останні 20 років житло отримали лише троє), немає соціального захисту, адже професія досить специфічна, втративши її, за фахом влаштуватися майже неможливо. А втратити роботу неважко, хоча б за станом здоров'я. Регулярно проходять диспетчери медичний огляд — і не дай боже, щось не так. Тому рідко беруть тут лікарняні, а якщо хворіють, то лікуються самі, йдуть у відгул.

Робота небезпечна не лише через нервові напруження. Диспетчер сім годин сидить напроці двох екранів з досить потужним випромінюванням. Відстань — 50 — 70 сантиметрів. Відомо, що за рекомендаціями медиків навіть телевизор не дозволяється дивитись більше двох годин, ще й на відстані 2 метрів. Крім того, неподалік від приміщення діє два локатори.

Цікавляюся путівками на курорти. Питання зустріли скептичним сміхом: «Хіба що у Вінницю».

То все-таки, страйкувати Кіровоград чи ні? Відповідає голова комітету профспілки авіадиспетчерів Валерій Гаврилович Козулін:

— Незважаючи на наболіле, страйкувати не будемо. Це думка більшості членів колективу. Хіба простий пасажир винен у прорахунках міністерства, а ситуації бувають досить складними. Ця акція відіб'ється в першу чергу на людях. Проведемо, безумовно, референдум, але остаточно свої проблеми вирішуватимемо законними методами. А там — побачимо.

Таким чином, почуття громадянського обов'язку у наших диспетчерів стоїть вище емоцій, з міста вилетіти буде можливо. Тільки невідомо куди.

Є. ШЕПІТЬКО.

ВОГНІ СВІТЯТЬСЯ...»

Запах чи навіть путівку в «Молоду гвардію» або «Артек».

Запах диму проник у рюкзак і теплий светр, взятий на зліт, щоб не замерзнути, ще довго нагадуватиме про романтику нічних вогнищ; звук гітари, від якого захоплюється серце і хочеться плакати і сміятися; найкароєкший хлопчина, переможець зльотівського конкурсу, ще довго вчуватиметься його дзвінкий голос...

Без цього життя нудне й сіре.

Фото В. ГРИБА.

На зльоті прийнято положення про обласну піонерську організацію і обласну раду спілки піонерських організацій Кіровоградщини. Головою спілки обрано Наталю Жукову. Допомогли провести зліт заступник голови облвиконкому В. М. Смаглюк, завідувач обласного Б. П. Хижняк, перший заступник завідувачого О. О. Медведенко, інспектор А. В. Саржевський.

ГОРДІВ ВУЗОЛ ЕКОНОМІКИ ПРИМАРА БЕЗРОБІТТЯ

Проблему молоді сьогодні не можна розглядати поза комплексом соціальних проблем, що спливають у нашому суспільстві. Ситуація сьогодення незвична, напружена, така, коли «підлітковий період» переживають не одні підлітки і юнаки — переживає все суспільство.

Наш спільний корабель без чітко визначеного курсу так довго хитається по хвилях перебудови, що багатьох з нас охопила паніка. Який же досвід передати молоді? Чого їй навчити? «Навчайтеся на наших помилках!» А — як? «Не будьте такими як ми, не повторюйте нас з нашими вчорашніми надіями і нашими сьогоднішніми суперечками і розчаруваннями!»

Ось де, на мій погляд, дійсна суть «проблеми молоді» сьогодні. Її коріння я бачу в одному — в зміні суспільної свідомості, у відході від міфічної і «кріпосницької» свідомості і у складності знаходження іншої свідомості.

Візьмемо, наприклад, питання зайнятості, трудоулаштування, освіти, професійної підготовки молоді.

Чисельність молоді віком від 16 до 22 років в області становить 219,9 тис. чоловік. З них ті, що навчаються з відривом від виробництва — 44,1 тис. чоловік. Зайнято у народному господарстві 167,4 тис. чоловік, або 25,9 відсотка від усіх категорій зайнятих, зараз не зайнято у народному господарстві і не навчаються в області з числа молоді 7,4 тис. чоловік. Крім них, за розрахунками, з випускників шкіл та навчальних закладів можуть залишитися незайнятими у суспіль-

ному виробництві 1,3 тис. чоловік.

В умовах становлення ринкової економіки і виникнення різних рівноправних форм власності, як показують соціологічні дослідження управління по праці і соціальних питань обліконькому, молоді почуває себе не дуже впевнено. Так, 53% анкетованих молодих робітників вказують на можливість залишитися без роботи. Про те, що це можливо в першу чергу серед молоді, відповідають 45% перших керівників підприємств і організацій.

У сучасних умовах, коли народне господарство області переходить від адміністративно-командних методів забезпечення зайнятості до переважно економічних, з'являється реальна загроза погіршення соціально-економічного стану молоді, появи безробіття, загострення проблем професійно-технічної підготовки, конкуренції з більш кваліфікованими робітниками старшого віку. З урахуванням можливої часткової ліквідації хронічно нерентабельних підприємств (біля 20 тис. зайнятих) та надлишкового персоналу підприємств, організацій, установ буде звільнено 9,2 тис. чоловік різного віку. При умові пропорційного вивільнення молодих робітників, необхідно буде працевлаштувати десь 2,4 тис. вивільнених молодих робітників, забезпечити первинну зайнятість 8,7 тис. юнаків і дівчат.

Перед кожною шостою молоді людиною в області може постати проблема пошуку місця роботи, а в місті Кіровограді, де молоді сконцентровано

більше — і перед кожною п'ятою.

Працевлаштування в той же час зараз ускладнюється, особливо серед молоді. Наприклад, Кіровоградським міським центром зайнятості за п'ять місяців цього року було прийнято на роботу 570 молодих робітників віком від 18 до 30 років, а за цей період 1990 р. майже у два рази більше. Звернувшись з проханням працевлаштування майже тисяча юнаків і дівчат.

Вже сьогодні важко підібрати роботу дівчатам і жінкам віком до 30 років за спеціальностями техніків та інженерів механіки, будівельників, торговельних працівників-товарознавців, продавців, касирів, робітників зв'язку (телефоністів та телеграфістів), робітників дошкільних закладів, культурних працівників, друкарів.

Зараз усім нам, роздратованим дефіцитом, різним підвищенням роздрібних цін, неефективним управлінням і невизначеністю, живеться нелегко. Особливо це стосується молоді, яка у більшості своїй відноситься до категорії соціальнонезахисного населення. В першу чергу це ті, хто закінчує загальноосвітню школу, навчається у професійно-технічних училищах, технікумах та вищих навчальних закладах.

При відсутності необхідної психологічної підготовки, яка націлена на подолання неминучих труднощів, пов'язаних із здобуттям освіти, професії і пошуком роботи, зміною праці, більшість молодих

людей тимчасові невдачі у цих сферах сприймають як крах життєвих сподівань, відчувають почуття розчарування та гіркоти, психологічні стреси, які згубно відбиваються на здоров'ї і працездатності молоді, творчому потенціалі. Це підтверджують дані, отримані управлінням по праці і соціальних питаннях обліконькому при проведенні соціологічного дослідження серед молоді. Не вірять у справедливість оплати своєї праці — 42%, соціального захисту — 57% з опитаної молоді; у те, що реальні доходи дозволять нормально прожити — 60%, в можливість в короткий час поліпшення життєвого рівня — 60%.

Для послаблення негативних соціальних наслідків вирішення проблеми ефективною зайнятості, переходу до ринку праці знаходиться під соціальним контролем і запроваджується цілісна система управління по праці і соціальних питаннях обліконькому розроблено обласні програми «Зайнятість населення» і «Розвиток народонаселення». В цих програмах у зв'язку із переходом до ринкових відносин і з метою створення механізму соціального захисту населення, особливо молоді, від безробіття, розроблено комплекс заходів.

Для молоді на підприємствах і організаціях усіх форм господарювання в області бронюється 4000 робочих місць, в т. ч. у місті Кіровограді — 1678. Тільки у місті Кіровограді створиться 3816 додатко-

вих робочих місць за рахунок будівництва нових, розширення діючих підприємств, розвитку малих підприємств, розширення підприємств. За рахунок фонду зайнятості передбачено підготовку та перепідготовку 1250 вивільнених робітників та незайнятого населення з числа молоді, організація оплачуваних громадських робіт для 250 чоловік та виплата по безробіттю 550 громадянам. Сума, що буде направлена у фонд сприяння зайнятості, орієнтовно складає 6,2 млн. карбованців на рік.

Питанням підготовки кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації та професійної компетентності зараз приділяється велика увага. На підтвердження цього нагадаємо: за даними НДІ праці робітники найвищої кваліфікації в одиницю часу створює в 1,5 рази більше нової вартості, ніж робітник нижчого розряду, а підвищення кваліфікації на 1 розряд забезпечує зростання продуктивності праці в середньому на 6—8%. Результати досліджень показують також, що робітники з середньою освітою приблизно у 2,2 рази швидше освоюють сучасну техніку і технологію, нові автоматичні лінії, верстати з програмним управлінням. Їх трудові показники є на 20—30% вищими, ніж у робітників з неповною середньою освітою. Водночас, за розрахунками, проведеними Інститутом економіки АН СРСР, відставання середнього розряду робітників від середнього розряду робіт, які вони виконують,

призводить до зниження продуктивності праці приблизно на 4—5%.

Варто сказати, що в області останнім часом чимало зроблено по перебудові професійного та економічного навчання трудящих. Є досить прикладів, коли об'єднання підприємств на принципово новій основі організовують і проводять економічну та професійну підготовку і вже досягли в цьому значного успіху. Серед них можна назвати Олександрійське НВО «Етал», Кіровоградський завод «Гідросилу», Кіровоградську швейну фабрику, Світловодський завод «Калькулятор», УКК комітету агропромислових об'єднань області та інших.

У названих і багатьох інших трудових колективах зросли активність та інтерес працівників до вивчення питань господарювання, орендних відносин, законів та нормативних актів, що приймаються Верховною Радою УРСР. Цьому багато в чому сприяли обмін думками, проведені дискусії, ділові ігри та інше.

Зараз зусилля органів праці і зайнятості населення спрямовуються до забезпечення прав і гарантій кожного громадянина, насамперед молоді, на працю, навчання, підвищення кваліфікації.

А. ГУДСКОВ,
заступник начальника управління по праці і соціальних питаннях обліконькому, кандидат економічних наук.

ЦЕ — ЦІКАВО

ЯКИЙ РОСІЯНИН НЕ ЛЮБИТЬ ШВИДКО ІЗДИТИ

У дні зустрічі керівників СРСР і ФРН протягом майже години стояв біля готелю «Київ», що напроти Будинку Верховної Ради республіки, незвичайний автомобіль. Він і привернув увагу цікавих, а то й просто роззяв. І справді було чому подивуватися: автомобіль нерівномірної виробництва з ФРН зовні вершу має дах з натуральної шкіри, щоб не нагрівався салон, довжина його близько восьми метрів, ширина — півтора «Жигуля», салон має два ліжка, два телевізори, відеоманітофон, два телефони, один з яких має супутниковий зв'язок, комп'ютерну систему управління, розвиває максимальну швидкість до 400 км/годину.

Знайшлися і сміявці, які, поговоривши з водієм, кинули в натовп і рознесли по всьому Києву повідомлення, що цей «шедевр» скромно презентував канцлер нашому президенту.

ХТО СТІЛЯВ У ВАДИМА ПЛЮЩА?

За повідомленнями кореспондента «Євро-ІКС», у Києві заарештовано Олександра Іванова, 1962 року народження, колишнього робітника заводу «Арсенал» і колишнього експедитора кооперативу «Радуга». Йому пред'явлено обвинувачення у вбивстві сина першо-

го заступника Голови Верховної Ради республіки І. Плюща — Вадима.

Як стверджують офіційні органи, це вбивство вчинено з користолюбних мотивів. Ведеться розслідування.

НОВИЙ ІНТЕР'ЄР ЧЕРВОНОЇ ПЛОЩІ

Якби не мільйонер-цукрозаводчик І. Т. Харитоненко зі своїм сином, то

бути і досі б Сумам якимось скромним райцентром. Передусім, саме завдячуючи Харитоненкам, захиріле після скасування козащини повітове містечко перед революцією набуло статусу губерньського міста. До цього часу слугують сумчанам приміщення колишнього кадетського училища, реального училища, дитячої лікарні, Троїцького собору, Павлівського рафінажного заводу та ін.

Фото агентства «Євро-ІКС»

На Червоній площі, де він був споруджений у 1899 р. на пожертвування жителів міста, знову з'явиться пам'ятник капіталісту-будівничому.

НА ГРОШІ БАЖАЮЧІ ЗНАЙДУТЬСЯ

Центральний банк Норвегії відмовив Литовській республіці у друкуванні литовських грошей. Прес-бюро уряду Литви уповноважений заявити по цьому факту, що керівники республіки ніколи не зверталися з таким проханням до Норвегії. А договір про друкування національних грошей підписаний в цьому році з фірмами інших держав.

ПРОСТИ ІМ, ГОСПОДИ! ВОНИ НЕ ЗНАЮТЬ, ЩО ЧИНЯТЬ

Осквернено єдиний на Херсонщині пам'ятник жертвам сталінських репресій та голодомору 1932—1933 рр., встановлений нещодавно у райцентрі Іванівка. Невідомі особи облили чорною фарбою червону гранітну брилу, споруджену на народні кошти.

Характерно, що жодна з партій чи громадських організацій області, які завжди так оперативіно відгукуються на події за її межами, ніяк не прокоментували «домашній» вчинок.

Інформаційне агентство «Євро-ІКС»

РЕПЛІКАМИ СПРАВА НЕ ОБМЕЖИЛАСЬ

РОЗДУМИ ПІСЛЯ ЧЕРГОВОЇ КОЛЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ОБЛВИКОНКОМУ

ПИСАТИ про міліцію сьогодні і легко, і важко. Легко, тому що такого табу, яке було раніше на будь-які міліцейські відомості, а тим більше подробиці, нині практично нема. Охочіше йдуть на контакти з пресою працівники слідства, кримінального розшуку, навіть такі спецслужби, як тюрма чи слідчий ізолятор відкрили перед газетарями свої двері. Дозволяється навіть критикувати, незважаючи на ранги, коліс недоторканих охоронців нашого спокою, чим представники засобів масової інформації відразу ж скористалися...

З іншого боку, важко, тому, що ще й сьогодні деякі працівники міліції, від генерала до рядового міліціонера, ледь одягнувши спеціальну форму, забувають про те, що вони існують для народу, а не народ для них. Хамство в міліцейському мундирі давно вже стало звичним явищем, які б погоні його не прикрашали. Хоча чому тут дивуватись. Живуть ці люди не на Марсі, а серед нас із вами, і хлопці, які приходять на службу «в органи», виховувались у наших рідних вулицях чи десятирічках, факультативно ж — ще й у вуличних «семінаріях», де такі предмети як загальна культура чи культура мови взагалі не практикувалися.

Та й ідуть на роботу в міліцію не завжди дійсно кращі представники молодого покоління (раніше таких відбирали комсомольські чи партійні органи), бо поки що шаленої конкуренції серед претендентів на посаду дільничного інспектора чи постійного міліціонера щось не відчувається. Про це й говорив у своєму виступі на черговій колегії УВС облвиконкому заступник начальника управління внутрішніх справ по кадрах В. П. Кришечин. Людей не вистачає: хоч і приходять молоді поповнення, але йдуть на заслужений відпочинок ті, кому прийшла пора. У цьому році прийду 58 чоловік, вони якраз покриють майбутніх пенсіонерів.

Здавалось би, найоптимальніший варіант мати власні грамотні кадри — це посилати людей на навчання, аби потім після повернення чи в процесі роботи (якщо навчатися хоча б очно) вони змогли підходити до виконання поставлених завдань не тільки зі службовим зав'язанням, а й розумінням політичної ситуації, знанням елементарних культурно-етичних норм. Однак рознарядка, дана районним чи міським відділам міліції, не виконана. Якщо із заочним навчанням ще більш-менш, то із стаціонаром — набагато гірше. Не йдуть люди навчатися. Причини можуть бути різними. Або край погано працюють службові особи, котрі по-

винні займатись добром майбутніх кадрів, або просто нема бажання присвятити себе цій не завжди відчуженій роботі.

Але, не варто забувати і ще про один бік цієї проблеми. Про нього згадав у своєму виступі заступник начальника Світловодського міськвідділу внутрішніх справ Г. Ф. Федоренков. Це — зарплата.

— Наша місцева газета, — сказав Геннадій Федоренков, — друкує оголошення, де бажачі запрошуються на роботу. Пропонується заробітна плата — 600, 700, 1000 карбованців на місяць, навіть більше тисячі. Ми такого обіцяти не можемо. Тому зрозуміло, куди охочіше йдуть молоді.

Колегія УВС, на якій розглядалися підсумки роботи кожної із служб за перше півріччя нинішнього року, торкнулась не тільки кадрових питань. Причин для серйозної розмови було багато. Високий рівень злочинності в області, викликає тривогу ситуація із розкриттям злочинів (особливо в Кіровоградському РБВС м. Кіровограда), багато ще формалізму, нерозторопності в роботі правоохоронців. Як сказав заступник начальника УВС по слідству А. К. Сасімов, у багатьох працівників міліції досить низький рівень професіоналізму — на місці події виїжджають не робочою групою, а натовпом.

Так що вішатись особливо нічим, треба працювати. Мене ж з усіх питань, про які йшлося на колегії, та й не тільки на ній, тривожить дитяча злочинність. Міліцейські оперативники кишають повідомленнями про крадіжки, згвалтування, грабежі, вчинені неповнолітніми. Причому крадуть все: починаючи від японської відеоапаратури до печива, у шкільній їдальні. І вік тих, хто посягнув на чуже, давно вже не шокує ні працівників міліції, ні батьків малолітніх злодюжок. Звикли. Та й крадуть не тільки для того, аби мати якусь коштовну річ чи перепродати її купити щось дуже бажане, крадуть, щоб елементарно наїстись.

Згадую, як під час недавньої поїздки до Кременчуцької ВТК, разом з інспектором звернули увагу на маленького, обиданого ластовинням хлопчину. Підняк від казенної форми сягав йому ледь до колін. Він виявився найменшим не тільки зростом, а й віком — пішов тільки п'ятнадцятий рік.

— За що ж тебе сюди?
— За халву...
— Так схотілось халви, що навіть колонії не боївся!
— Істи хотів...

Але й інші малолітки не тільки крадуть. За прикладом дорослих — гвалтують, убивають, глумляться над своїми жертвами, ну а дівчатка спочатку з інтересу, а потім за гроші починають ходити по руках. Причому багато підлітків не знають елементарних правових норм, не визнають, припустимо, хуліганство за злочин, а нецензурну лайку в громадському місці сприймають як щось загальноприйнятне. Результати проведеного обласною інспекцією у справах неповнолітніх незалежного соціологічного дослідження досить невістні. Багато підлітків просто не знають про покарання, передбачені за правопорушення, в тому числі й тяжкі. 40 процентів опитаних вважають, що за грабін законом не передбачає позбавлення волі. 37,9 процента впевнені, що «не посадять» за крадіжку державного майна, 39,3 процента — за викрадення автотранспорту, 50,2 процента — за носіння і зберігання зброї. Більшість неповнолітніх (70—80%) вважає, що кримінальна відповідальність за грабін, згвалтування, крадіжки настає з 16 чи навіть з 18 років, тоді як закон карає за це вже з 14-річного віку.

ЯКОГОСЬ детального виступу з проблем дитячої злочинності на цій, підсумковій, колегії не було. Тільки заступник начальника Олександрійського міськвідділу внутрішніх справ з профілактики О. П. Горюхін згадав про проблеми з укомплектуванням кадрами інспекторів інспекції у справах неповнолітніх, та й то мова більше йшла про те, чи варто залучати до роботи колишніх інспекторів — нинішніх пенсіонерів. Їхній досвід повинен допомогти молодим працівникам, котрі ще тільки прийшли на роботу в міліцію. Про методи роботи з юними правопорушниками, чимало яких суд називає злочинцями, шляхи виходу з нинішньої ситуації мова не йшла.

Я розумію, що у міліції — всі напрями роботи важливі. І боротьба з алкоголізмом, і розкриття фінансових махінацій, і вловлювання заїжджаних спекулянтів, але й обходити увагою питання постійних конфліктів підлітків із законом, думаю, не варто було. Хоча, щоб зрозуміти мене правильно, я не вказую керівництву УВС, а висловлюю свою думку з приводу нинішньої ситуації, що склалась у взаємостосунках: підліток — закон. Чим більше хлопців і дівчат ігноруватиме сьогодні поставлений Законом знак «ЗАБОРОНЕНО», тим більше роботи буде міліції в майбутньому і мрія про нормальне людське співжиття у щасливому, безколючого дроту і страху за власне життя й життя рідних і близьких суспіль-

стві, відсуватиметься все далі й далі — у примарне далеке.

Як і на кожній колегії (чи будь-якому іншому зібранні такого типу) були призначені виступаючі, котрі справно оперували цифрами, часто, не піднімаючи голови від папірця, засипали зал різноманітними даними. Коли черговий виступ перетворювався у монотонне перерахування вітшин чи невітшин цифр, ведучий колегії, начальник УВС облвиконкому Ю. Ф. Кравченко не витримав: перебивав промовця без церемоній. Його в'їдливі репліки, інколи аж замало злі, примушували, певно, і доповідача, і присутніх у залі начальників міських і районних відділів міліції та їх заступників обливатись холодним потом. Хоча, з іншого боку, Юрій Федорович не вимагав чогось неможливого. Він чекав від кожного виступаючого не переліку цифр, а конкретних дій на друге півріччя, аби ситуація в районі чи місті, які представляв кожен промовець, в криміногенному відношенні стала значно спокійнішою.

Підсумки засідання були підбиті досить своєрідно. Юрій Федорович зачитував рішення колегії, де в переліку пунктів стояло: за невиконання... зняти з роботи... Прізвища прозвучали і начальник УВС звернувся до залу, а потім до членів колегії: «Ну то що, будемо знімати?» Зізнаюсь, мене в першу чергу не як журналіста, а як голову профкому, причетну в певній мірі до вирішення кадрових питань, така постановка питання, м'яко кажучи, шокувала. Літні, дехто й посивілий, капітани і майори стояли у залі як школярі. Стояли і в мертвої тиші чекали чийогось милостивого слова. Хтось із членів колегії не витримав: «Та... може, нехай... попрацює...»

З іншими повелось не так милостиво. Когось покарали «під зав'язку», когось менше. Хвилини чекання під час процедури, здавалось, тривали вічність...

ЯКЩО відверто, то до цих пір я не знала, що в міліції кадрові питання вирішуються саме таким чином. Про те, що спілкуються там на виробничих нарадах чи робочих колегіях, далеко не за словником В. Дала, про те начувано. А от що з роботи можуть знімати так «ефектно» — при повному залі, сторонніх людей, повному безсиллі тх, кого карають, і «притівної» милості вищих за посадою, ще не знала.

Сидячи в отому залі і потерпаючи разом з тими, чия доля там вирішувалась, я ще раз гірко пожалкувала, що потрапила до Закону про міліцію щодо

створення в системі МВС профспілок, не пройшла. Як би там не було, а захистити людину в цій системі нікому. Навіть якщо знаєш, що сто разів правий, а начальник каже, що це не так (не маю на увазі конкретно Ю. Ф. Кравченка, а так, в загальному), стій і мовчи. Інакше тебе завтра тут не буде. Отак і нівелюється людська гідність.

Коли принцип «Накази не обговорюють, їх виконують» ставиться вище від будь-яких людських чеснот, коли такі поняття як загальна культура, делі-

тати в найкритичнішій ситуації. Але ж вони не тільки підлеглі. Вони ще й люди. У яких є власна гідність, довірі роки роботи за спиною, є сім'ї, куди треба повернутись не озлобленим і змученим міліціонером, а нормальним батьком чи дідусям. І з цим треба рахуватись.

Після закінчення колегії відбувся невеликий брифінг. Питання на ньому звучали, але так як присутні раніше прокурор області А. І. Кіпень і заступ-

катність, терпимість, врівноваженість, у цій системі не в пошані, то що тоді вже говорити про рядового міліціонера, та ще й з гуманистичним у руках, влучно названим у народі «демократизатором» чи «важелем перебудови». Трапляється нагода, і правоохоронець не вишукувати ме обов'язкових у нормальному спілкуванні звертань і не прагнути до консенсусу. «Демократизатором» по кніжках — та й увесь консенсус.

Тому, які б виховані чи толерантні люди не йшли туди працювати, пройде трохи часу і система замкнеться з руками й ногами. І станеш таким як усі — грізним для підлеглих, слуханим — для керівництва, і подібні сцени розп'явання сприйматимуться як щось само собою зрозуміле.

Розумію, не для себе начальник УВС старається. Для справи. Аби поворот-кішими були працівники правоохоронних органів на місцях, аби бачили не тільки сьогоднішній день, а й завтрашній, аби навчилися, врешті-решт, рішуче

ник начальника управління КДБ Е. П. Левицький пішли, то відповідала на частину з них було нікому. Особливої активності журналісти не проявили — певно, стомилися. Чотири години, відсиджені перед цим на колегії, очевидно, далися взнаки. По працівниках міліції цього не було видно: відповідали вони чітко і бадьоро. Мабуть, раділи, що найнеприємніша для них частина на очого тривалого засідання уже скінчилась.

О. ПИЛИПЕНКО.
м. Кіровоград.

ВІД АВТОРА: Щоб не замішувати матеріал геть уже в чорних тонах, хочу повідомити, що в кінці колегії начальник УВС Ю. Ф. Кравченко вручив за добру службу цінний подарунок начальнику відділу держатойнспекції О. П. Барбінову і грамоти начальнику відділу охорони громадського порядку В. Д. Момоту та заступнику начальника відділу профілактичної служби Л. О. Гриньку. Були й приємні хвилини на цьому засіданні...

ВІТРИНА

ВІРШ В АЛЬБОМ

* * *
Сьогодні у моді —
тернові вінки.
Їх носять нащодень, немов
капельюхи.
І мучаться ввечері бідні
жінки —
Колючки видлубують
з лисини, з вуха.

Сьогодні у моді —
хулити за двох,
Пісні призабуті, як гімни
співати.
Цілуйте каміння новітніх
Голгоф
І тихою заздрістю заздрить
розп'ятим.

Василь ТЕРЕЩУК.

Сьогодні у моді — не крок,
а верста.
І душ промивання від страху,
як бруду.
Але чи знайдеш поміж себе
Христа.
Як прийде година неправого
суду?

ВІД РЕМІСНИЧОГО — ДО ЛІЦЕЮ

Вище професійне училище. Ще недавно цього словосполучення не було в педагогічному словнику.

Нові форми виробництва, перехід підприємств на госпрозрахунок потребують і нових методів та прийомів роботи не тільки від керівників виробництва, а й від робітників. Підготувати робітника вищої кваліфікації, який зможе при необхідності організувати виробництво, проявити конструкторські навички, виконати обов'язки технічно-технолога покликане вище професійне училище.

На Кіровоградщині місію по організації навчального закладу нового типу довірено Кіровоградському СПТУ № 4. Чому саме йому? По-перше, це найстаріше професійно-технічне училище на Україні, яке за багато років своєї діяльності по підготовці висококваліфікованих робітників для базового підприємства — виробничого об'єднання «Червона зірка» створило міцну матеріально-технічну базу учбових кабінетів і майстерень, випускало в цих умовах якісну складну продукцію, а також має силь-

ний, творчий педагогічний колектив. Новий контингент учнів, який прийде до нас 1 вересня, почне своє знайомство з відвідан-ням музею училища, в якому відображена його багатогранна діяльність на всіх етапах існування.

Один куточок музею ще не заповнений. Це організація і діяльність нового типу навчального закладу — вищого професійного училища. І відкривати нову, дуже відповідальну, але і цікаву сторінку в історії по організації технічного ліцею припадає випус-

никам дев'ятих класів загальноосвітніх шкіл, які придуть до нас вчитися. До речі, прийом в групи, де учні набувають разом з робітничою професією середню спеціальну освіту, яка дорівнює технікумівській, буде проводитись на основі співбесіди та конкурсу свідоцтв за 9 класів. У цих групах учні навчатимуться 3 роки 10 місяців.

По закінченні училища, випускники груп ВПУ можуть працювати на виробництві бригадами, майстрами, техніками-технологами, організатора-

ми та керівниками малих підприємств.

Вважаємо, що нова форма навчання, яка органічно поєднує в собі підготовку робітників вищої кваліфікації і організаторів сучасного виробництва, за допомогою органів народної освіти, базового підприємства, швидко вийде із стадії експерименту і стане самостійною і основною формою підготовки робітничих кадрів на Україні.

Л. УРМАН,
заступник директора по навчальній частині вищого професійного училища.

«СТАРТ» НА ПОЛІ

23 роки працює табір праці і відпочинку Кіровоградської середньої школи № 5 «Старт» на полях колгоспу «Україна» Знам'янського району. Оброблено 127 га колгоспних полів, розсінано трихограму на площі 740 га. Зібрано 9200 кг капусти, кропу, картоплі. Виконано робіт на суму майже 7 тисяч карбованців.

— Ми не тільки працюємо в «Старті», а й вміємо добре відпочивати, бо в таборі кожен може приймати участь в конкурсах, вікторинах, вечорах, які щодня організовували, — говорить член штабу, відпочивальна за культурно-масову роботу в таборі Жанна Пили-

пенко. Після кожного такого заходу — дискотека. А вранці, — ще тільки-но сонечко сходило, знову до роботи.

Час від часу вчитель фізкультури Є. І. Павлович проводить спортивні змагання між бригадами. Нещодавно стартівці повернулися з туристсько-екскурсійної подорожі від берегів Дніпра—Славутича, відвідали старовинний Чигирин.

Р. ДАЙДАКУЛОВ,
громадський кореспондент.

с. Дмитрівка
Знам'янського району.

МИТЬ ДЛЯ ЖИТТЯ

За підсумками III Всесоюзного фестивалю дитячого любительського кіно, який недавно завершився в Дніпропетровську, спеціальним призом нагороджений колектив дитячо-юнацької кінофотостудії «Надія» Знам'янської міської станції юних техніків.

— Що СПРИЯЛО УСПІХУ? — запитує керівник студії В. А. Дурінова.

— Насамперед — праця молоді, яка могла розповідати окремо, — говорить Володимир Андрійович. — Я допомагаю їм розуміти людину, розкрити свою душу, сказати, що вони думають з того чи іншого приводу, а ще — аби не ховали вони своїх думок, радощів, смутку.

Пригадалася думка Дмитра Писарева про те, що прилучити значно важче, ніж приневолювати. Загальновідомо: якщо ви зробите спробу насильно примусити будь-кого, а підлітка особливо, щось зробити, то у вас нічого путнього з цієї

користь лише тоді, коли керуватимуть нею компетентні спеціалісти, висококваліфіковані, зацікавлені в її результатах і, головне, здатні захопити своїми ідеями дітей.

...Більше десяти років тому завітав Володя Дурнов до Знам'янської середньої школи № 1 воєнним-виробничником. І якось для він зрозумів, що зовсім не хоче залишити світ дитячих захоплень. Ось так і став працювати на станції юних техніків. Уважно слухав, як було відтоді, а й зараз пригадують його перші вихованці, як подорожували рідним містом, фіксуючи на плівку неповторні миттєвості сьогодення, як навчалися вибирати кадр і композицію знімка. А як раділи вони появі фотознімків Олени Лебідь, Олега Рубана, Миколи Гурсева в міській районній газеті «Серп і молот», а пізніше і в обласній пресі!

Під керівництвом невгамовного Володимира Андрійовича навчилися створювати слайд-фільми, що вельми непросто робити. Адже відібрати з двох-

самосвідомості, про необхідність захисту пам'яток старовини від руйнування. Успіхи мали і інші слайд-фільми: «Я — балерина», «Перше вересня», «Дитинство останній дзвінок»...

Учень міської школи № 1 Микола Гурсев, наприклад, на Третньому Всесоюзному фестивалі дитячого любительського кіно в Дніпропетровську одержав за свій фільм «Останній житель» приз «За природність поміти і художній талант». Учень ми не тільки розповідав про родовід пам'яті людської, про село Западню в Знам'янському районі, яке в спогадах останньої його жителя залишилося доктором безіосподарності нашої. А хіба можна обминути увагою кінострічку колишнього вихованця кінофотостудії «Надія» Сергія Щербини, яку при вступі до Ленінградського інституту культури він представив на творчий конкурс вимогливого журі курсу кінофотоділення. В його «Імпровізації» поєдналися і романтизм, і реалізм, а ще непрочуд ніжна і трохи запечалена музика.

ПОШТОВА СКРИНЬКА

ЧУЄТЕ, друзі! Настав час до «Поштової скриньки» зазирнути. Там уже чималенька кількість листів зібралася. Пропонують познайомитися дві подружки Люба і Оксана. Пишіть їм за адресою: 317513 Добровеличківський р-н, с. Олександрівка. Прізвище Оксани — Курнат, а Люба Радченко. Дівчаткам 15 років. Тетяна Пелех живе в селі Бережінка Кіровоградського р-ну по вулиці Садовій, 10. Їй 16 років. Скаржиться на відсутність друзів 15-річна

Олена Головаченко, сподівається, що наша газета допоможе подружитися з ровесницями. Бажаємо! Писати Оленці слід на адресу: 316050 Кіровоград, вул. Островського, 2, кв. 76. 317410 Новомиргород, вул. Шевченка, дім 22. — За такою адресою чекає листа Світлана Тарануха. На жаль, про вік своєї дівчини забула повідомити. 15 років Оксана Андрух, яка проживає в селі Головаківка Олександрійського р-ну по вулиці Леніна 76. (Поштовий індекс: 317916). Хочє листуватися і 14-річна Наталка Кугу з села Головаківки того ж р-ну, живе по вулиці Островського, 7. Ольга Конфедерат з вулиці Леніна, 99 і Оксана Савранська з Леніна, 112, що в селі Сабатківка Устинівського району (їм по 15 років) теж бажають знайти друзів по листуванню [317634-п. І.]. Оля Політанська бажає листуватися з юнаком 15—17 років. Про себе дівчина пише так: «Людина я весела, але

іноді люблю побути насамоті». Пишіть на адресу: 316029 Кіровоград, вул. Пачасова, 14, корп. 1, кв. 80.

...Кулінарія, шиття, вишивання і... сучасна естрада — такий спектр захоплень 13-річної Олени Обертак. Правда, дівчинку цікавлять і інші речі. Наприклад, комедії і бойовики. Хто бажає приємно побесідувати з жителькою Світловодська, нехай адресує листа на вулицю Комарова, 61. Індекс міста ви пам'ятаєте? 317000.

Лист Лорети Самойлик із села Глодо-си Новоукраїнського району, в якому містилося дивне бажання вибрати співрозмовників по іменах, ми вже знаходили в нашій «Поштовій скриньці» і друкували. Ти мабуть не уважно читаєш газету, Лорето. Друкуємо адресу 15-річної Тамари Манченко, яка живе в селі Жевановка Новоархангельського району [317541]. Хто любить індійське кіно, поважає популярних артистів і групи, нехай пише 15-річній Наталі Кононенко. Бажаю, щоб це були юнаки і дівчата 16—17 років. Її адреса: 317320 Новоукраїнка, вул. Рози Люксембург, 62. Кононенко Наталі. Олена Ободовська бажає, щоб їй написала дівчинка Оля, адреса якої була опублікована в «МК» від 20 квітня 1991 року і редакція щоб була посередником у її листуванні. Але ми цього не робимо, вибач, Олено. Напиши Олі сама.

Отже, бажаємо вам знайти нових друзів.

ХЛОПЦЯМ ВІРИТИ НЕ МОЖНА?

Наш кореспондент зустрі-ріся з студентами «ро-гоградського педагогічно-го інституту імені О. С. Пушкіна та інституту сім'ї».

ОЛЕНА: Особисто: я не вірю у любов. Був у мене коханий, ради нього згодна була хоч на край світу. Але... Я втратила віру у любов, у порядність хлопців. І взагалі, сучасні хлопці нездатні на справжнє кохання.

ЛАРИСА: Мати таку думку про всіх хлопців — невірно. Зі своїм коханням я щаслива, вірю у його любов. Зустрічаюсь з ним щодня, навіть в інституті (навчаємось разом) не розлучаємось...

ОЛЕНА: Ти щаслива, Ла-

ри, а після всього, що я обізвався поєско.

ОЛЕГ: Згоден. Сьогодні варто так думати про всіх. З своєю дівчиною я не розлучаюсь, дуже кохаю її. Вважаю, що порядний хлопець, якщо він по-справжньому любить, не посміє до весілля вступати в інтимні контакти.

ЮРІЙ: Нерідко дівчата самі шукають собі партнерів для сексу, насолоди. Мабуть, на шлях повій їх штовхає сьогодинське життя. Такі дівчата бувають в «обіймах» іноземців... чи то в гуртожитку, чи то, можливо, у якійсь «хаті»... Звичайно, такі дівчата про любов і згадки не мають,

хочу, Але чув розмови про секс на «хаті».

ОЛЕГ: Мені здається, що сини начальників. Бо саме вони мають непорядні кишені...

ОЛЕНА: Я згодна з Олегом, бо сільський хлопець не прийде із села до міста займатися сексом. А от саме сини міських чинів воліють, познайомившись з дівчиною, затягнути її у своє сексуальне коло і от саме тоді вона й стає повією, втративши дівочу честь і віру в любов. А тих, повірте, немало. Загляньте ввечері в будь-який бар чи ресторан і пе-

За підсумками III Всесоюзного фестивалю дитячого любительського кіно, який недавно завершився в Дніпропетровську, спеціальним призом нагороджений колектив дитячо-юнацької кінофотостудії «Надія» Знам'янської міської станції юних техніків.

— **ЩО СПРИЯЛО УСПІХУ?** — запитує керівник студії В. А. Дурнова.

— Насамперед — праця молодих вихованців, про кожного з яких можна розповісти окремо, — говорить Володимир Андрійович. — Я допомагаю їм розуміти людину, розкрити свою душу, сказати, що вони думають з того чи іншого приводу, а ще — аби не ховали вони своїх думок, радощів, смутку.

Пригадалася думка Дмитра Писарева про те, що прилучати значно важче, ніж приволовати. Загальновідомо: якщо ви зробите спробу насильно примусити будь-кого, а підлітка особливо, щось зробити, то у вас нічого путнього з цієї задумки не вийде. Навпаки, чим більш примушуєте, тим більше ризикуєте отримати результат, протилежний бажаному. А Володимир Андрійович вірить в принцип привабливості мети, намагася зацікавити їх не лише нею самою, але — і, можливо, в першу чергу — шляхами її досягнення.

— Якщо дитина працює, то їй ніякі дурниці в голову не лізуть, — вважає Володимир Андрійович.

А ще переконаний він у тому, що дитяча творчість розвиватиметься і приносить

користь лише тоді, коли керуватимуть нею компетентні спеціалісти, висококваліфіковані, зацікавлені в її результатах і, головне, здатні захопити своїми ідеями дітей.

...Більше десяти років тому завітав Володя Дурнов до Знам'янської середньої школи № 1 вояти-м-виробничником. І когось дня він зрозумів, що зовсім не хоче залишати світ дитячих захоплень. Ось так і став працювати на станції юних техніків. Уже багато часу минуло відтоді, а й зараз пригадує його перші вихованці, як подорожували рідним містом, фіксуючи на плівку неповторні миттєвості сьогодення, як навчалися вибирати кадр і композицію знімка. А як раділи вони появи фотознімків Олени Лебідь, Олега Рубана, Миколи Гурєєва в міській районній газеті «Серп і молот», а пізніше і в обласній пресі!

Під керівництвом негачового Володимира Андрійовича навчилися створювати слайд-фільми, що вельми непросто робити. Адже відібрати з двохсот відзнятих кадрів найнеобхідніші для майбутнього фільму — справа, чесно кажучи, не з легких. Та ще й таких, які не потребували б уточнень глядачів щодо його ідейного задуму і режисерського вирішення. Вихованцям В. А. Дурнова це вдавалося, а особливо Аллі Петренко, Павлу Зайцю, Сергію Щербині. Це їхній слайд-фільм «Голос з пекла» здобув перемогу в республіканському конкурсі саморобних слайд-фільмів, який проводився п'ять років тому. В ньому — розповідь про відродження української національної культури і

самосвідомості, про необхідність захисту пам'яток старовини від руйнування. Успіхи мали і інші слайд-фільми: «Я — балерина», «Перше вересня», «Дитинства останній дзвінок».

Учень міської школи № 1 Микола Гурєєв, наприклад, на Третньому Всесоюзному фестивалі дитячого любительського кіно в Дніпропетровську одержав за свій фільм «Останній житель» приз «За природність почуття і художній такт». У ньому ми наслухаємо загострено хвилюючу розповідь про родовід пам'яті людської, про село Западню в Знам'янському районі, яке в спогадах останньої його жительки залишилося докором безгосподарності нашої. А хіба можна обминути увагою кінострічку колишнього вихованця кінофотостудії «Надія» Сергія Щербини, яку при вступі до Ленінградського інституту культури він представив на творчий конкурс вимогливого журі курсу кінофототвідилення. В його «Імпровізації» поєдналися і романтизм, і реалізм, а ще напрощуд ніжна і трохи запалена музика.

По-доброму можна позадри операторській майстерності та режисерському вмінню Світлани Федорової, Миколи Дружиніна, Ірини Гарькавої.

Студентка фізико-математичного факультету Кіровоградського педінституту Марина Лук'яненко влітку працює бібліотекарем у піонерському таборі «Зірочка» (с. Тренівка, Знам'янський р-н). Поряд з нею завжди вірний друг — сріблястий пудель.

Фото В. ГРИБА.

Телефон для контактів з «Вітрилами» — 22-59-82 (питати Світлану Бондар).

ХЛОПЦЯМ ВІРИТИ НЕ МОЖНА?

Наш кореспондент зустрівся з студентами Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна та інституту сільгоспмашинобудування.

ОЛЕНА: Особисто: я не вірю у любов. Була у мене коханий, ради нього згодна була хоч на край світу. Але... Я втратила віру у любов, у порядність хлопців. І азагалі, сучасні хлопці нездатні на справжнє кохання.

ЛАРИСА: Мати таку думку про всіх хлопців — невірно. Зі своїм коханням я щаслива, вірю у його любов. Зустрічаюся з ним щодня, навіть в інституті (навчаємось разом) не розлучаємось...

ОЛЕНА: Ти щаслива, Ларисо, а тому й заперечуєш. Але все одно хлопцям нема чого вірити. Вони вміють говорити ніжні слова аби увійти в довір'я, а потім... Тажко стає на серці, коли хлопець, якого любиш, пропонує вступи-

ти з ним в інтимні стосунки. А після всього, ще й обізває повією.

ОЛЕГ: Згоден. Сьогодні ще є такі хлопці, але не варто так думати про всіх. З своєю дівчиною я не розлучаюся, дуже кохаю її. Вважаю, що порядний хлопець, якщо він посправжньому любить, не посміє до весілля вступати в інтимні контакти.

ЮРІЙ: Нерідко дівчата самі шукають собі партнерів для сексу, насолоди. Мабуть, на шлях повій їх штовхає сьогодинське життя. Такі дівчата бувають в «обіймах» іноземців... чи то в гуртожитку, чи то, можливо, у якійсь «хаті»... Звичайно, такі дівчата про любов і згадки не мають, їм важливіше аби дістати якийсь імпорт і «керебе»...

— А що, в Кіровограді є такий будинок? — запитує.

— Мені про це нічого невідомо, та й знати не

хочу, Але чув розмови про секс на «хаті».

— І хто ж туди ходить, як ти вважаєш?

— Важко сказати,

ОЛЕГ: Мені здається, що сини начальників. Бо саме вони мають неповажні кишені...

ОЛЕНА: Я згодна з Олегом, бо сільський хлопець не приїде із села до міста займатися сексом. А от саме сини міських чинів воліють, познайомившись з дівчиною, затягнути її у своє сексуальне коло і от саме тоді вона й стає повією, втративши дівочу честь і віру в любов. А таких, повірте, немало. Загляньте ввечері в будь-який бар чи ресторан і переконатесь чий там дочка й сини. Чи можна після побаченого розпутства, повірити в любов? Ні, її немає, а є лише звичка.

Розмову зі Л. САВИЦЬКИМ.

В ГОСТЯХ У ГІРСЬКОГО ОРЛА

Казка — то велика правда. О. БЕРДНИК. «Чаша Амріті».

Випало мені недавно прочитати фантастичну повість Олеся Бердника «Хто зважиться — воєнним наречеться» (К., 1990). На зауваження одного з героїв повісті, що казкою ситий не будеш, інший відповідає: «Хліб для животи, а казка для серця... Дитина без казки не може. Зачахне дитя, як не почує казки, або лобурякою стане, таким, що не дай бог!» І далі є заклик: «Казки (діти — П. К.)... хай не забувають. Бо здиваються». Звичайно ж, кожна людина, що нормально мислить, приєднується до цих справдливих слів. Але ось потрапляє на очі «Казка про Леніна» (Українська література: Підручник для 5 кл.) П. Г. Моренця, Н. С. Ткаченко, Н. Й. Волюшина. — К., 1990, при вивченні якої учитель повинен був націлити учнів на «показ глибокої всенародної вдячності В. І. Леніну — геніальному вождю і вчителю трудящих» (Проект програм середньої загальноосвітньої школи. К., 1988). Але ж це стара програма, скажете ви. Правильно. Нова програма, яку щойно (приняли в Кіровограді) отримали наші школи,

це потім, а спочатку «Казка про Леніна». Отже, допитливий школяр може відразу ознайомитися з нею ще вдома, адже казки — це завжди цікаво. Що ж, може, казка заслуговує на чільне місце у підручнику, навіть якщо її нема у програмі? Щоб відповісти на ці запитання, давайте ближче розглянемо цей твір.

Ленін у казці виступає в образі Гірського Орла, який повія людей «на багаті». Мотивував Гірський Орел свої дії, а точніше необхідність такого походу, словами: «На багатих працює ви. Хоч убогий, хоч і голодний — однаково живи і на пана-хазяїна роби». І пішло-поїхало. «І бачив світ, як молотки й коси міцно тримали робітники й селяни на вражих панів, з своєї землі гнали». Але не сказано у казці, що здригнувся світ, адже йшов брат на брата, син на батька.

А що означає «панів з своєї землі гнали»? Чому ж «з своєї»? Адже Батьківщина належала робітникам і селянам так само, як і панам.

У наступному реченні з'ясується, що не лише «гнали» «вражих панів», не даремно ж «потекла ворожа кров панська річка». Видно-таки били, і вбивали.

Трагічна історія наша, не вмістити її в десятих казок. Коли не стало панів, відшукали підпанків, куркулів. І знову потоки горя. Потім добралися до соратників по недавній боротьбі з панями, а потім — до вождів і класиків. Не треба б так. І про це вже сказано. Та дітям чомусь акотрє пропонують згадану казку.

А вітім, навіщо ламати списи, адже, скажімо, тлумачний словник російської мови С. І. Ожегова (М., 1983) пояснює слово «казка» як «повествовательное, обычно народно-поэтическое произведение о вымышленных лицах и событиях, преимущественно с участием волшебных, фантастических сил». Або навіть просто як «выдумка, неправда».

І чого б то дивуватися авторам підручника, адже міняються часи і ми змінюємось разом із ними. Ще вчора ми вірили в те, що у нас усе надзвичайно добре, в «розвинутій соціалізм...» та мало ще в що. А сьогодні вже плюралізм, гласність... А завтра?

І якщо ми, наші батьки і діди читали та чули про наших вождів лише казки, легенди та анекдоти, то хочеться, щоб принаймні діти наші знали про них ПРАВДУ.

П. КИЗИМЕНКО.

ІМ'Я ДЛЯ ЛИЦАРІВ СУЧАСНОСТІ

У видавництва «Молода гвардія» вийшов черговий збірник бібліотеки «Румби фантастики». До нього включені твори молодих авторів.

Укладач збірника Ігор Зубцов постарався вибрати і представити тут твори найрізноманітнішого характеру. Вони різняться за масштабом ідей, стилем, колоритом, емоційною напругою. Наприклад, повість Фелікса Димового — спроба глибокого проникнення в психологію, чи, краще сказати, в психостан людей із «світлого майбутнього». Димов своєю повістю «Чую! Іду!» неначе підкреслює неможливість запропоноване питання: а чи буде от світле майбутнє зручним для більшості людей і для «аномально» талановитої особи?

А ось оповідання Олександри Ніколашиної «Три дівчата під вікном» — це свого роду дивовижні ліричні оповідання М. Орехова і Г. Шишка «Ім'я для лицаря» та «Біла пляма на карті», оповідання А. Балабуєва «Хлопчик із башти часу».

Перейнята тривогою за майбутнє планетарна повість Сергія Синькіна «Ступи назустріч». Не раз примусить читача усміхнутися ідн дотепність авторів-одеситів. Вилічуть роздуми вишукані казки-притчі Сергія Булиги «Аріхалів», «Поголові», поведуть луннає казково-фантастичне оповідання «Відьман Антон».

Прикрасою збірника можна вважати повість красномора О. Бушкова «Кішка в світлій кімнаті». До письменницьких достоїнств Бушкова належить рідкісна (навіть серед фантастів) риса: він внутрішнім зором бачить те, про що пише: в результаті — його фантастичні світи завжди чітко обрисовані, деталізовані, густо населені. Читач переконаний, що, познайомившись із гостросюжетною повістю «Кішка в світлій кімнаті». Але, головне, читач

знайде там справжнього лицаря Обов'язку, Співчуття і Справедливості!

Любителі жанру фантастики будуть здивовані, розгортуючи перший том 20-томної серії «Бібліотека російської фантастики». Сучасний читач, який звик до подорожей на машині часу, космічних перельотів, роботів як родових ознак цього жанру, може, навіть, спочатку не зрозуміти, чому цей том відкривається уривком із «Повести временных лет». Але не спішіть, шановні читачі, відкладати цю книгу вбік. Адже фантастичне, або як в старовину говорили — чудесне — супроводжувало людину в усі часи. Чудесами населені сторінки правдивих манускриптів і усний народний епос. І всі оті чарівні видіння, прикмети, чари, пророцтва не загинули безслідно. Вони відгукнулися луною в творах письменників XIX століття і наших сучасників. Тут і перетворення людини в інших істот, і лікування з допомогою чарівного зілля чи каміння, і вічна молодість, і можливість стати невидимим, і спілкування з померлими, і розгадування віщих снів, і розуміння мови живої та неживої природи і багато іншого.

Крім творів давньої літератури XI—XVI століть, до першого тому увійшли уривки з рідкісних книг М. Чулкова «Абелега русских суверей», І. Забеліна, А. Корінського, І. Сахарова, Г. Попова «Русская народно-бытовая медицина» та інших, а також уривки із «Травника» та тлумачини слів.

Книга ілюстрована роботами давньоруських майстрів.

Забудте, причому не тільки для широкого кола читачів, а навіть і для багатьох професіоналів-літературознавців.

Поет, прозаїк, драматург, мемуарист, літературний критик та історик літератури з одного боку і талановитий стилізатор, містифікатор з другого — він завдає майбутнім дослідникам багато загадок. Містифікації Садовського, пов'язані з віршами і листами Некрасова, Степняка-Кравчинського, Есеніна, Блока. Їх можна розглядати як своєрідну помсту офіційному літературному світові, для якого Садовський перестав існувати, а з іншого боку, чи не було це жестом утопаючого в водах Лети, що намагався таким чином нагадати майбутнім поколінням (і нам з вами) про себе.

Творча діяльність Бориса Садовського продовжувалася майже 50 років. Проза його — це своєрідний місток від традицій історичної белетристики, представленої іменами А. Мельникова-Печерського, В. Соловйова, Г. Данилевського до кращих досягнень цього жанру 20—30 років нашого століття.

Романтизовані картини минулого, оповиті легким серпанком містики, але не есеріоз, а завдяки з домішкою іронії, пародії, гротеску знайде читач у повістях «Карл Вебер», «Лебедіні крики», «Яблучний цар», «Дійний» та інших, які увійшли до книги прози, що видана в 1990 році видавництвом «Советский писатель» під загальною назвою «Лебедіні клякни».

Ці та інші твори чекатимуть вас, любителі фантастики в наших і в інших бібліотеках.

Г. ПОВАЛІЙ, старший бібліотекар відділу читальних залів ОУНБ ім. Крупської.

Сторінка для учнів шкіл, ПТЧ, технікумів, студентів та педагогів

МАСАЖУЙ ВУХА—ЗАБУДЕШ ПРО КОЖУХА

Деякі досвідчені дитячі лікарі стверджують, що за формою і станом вушних раковин можна астановаити не тільки ступінь здоров'я дитини, а й її загартованість. Чи справді це так? Чому для загартування організму лікарі радять робити масаж вушних раковин?

Нічого дивного в цьому нема. Спеціалісти давно підмітили: якщо у дитини мочки вух короткі, чахлі, викривлені і міцно приросли до щік — це не тільки косметичний чи спадковий дефект. Як правило, майже всі володарі таких вух — погано фізично розвинені, розніжені, ослаблені...

Однак вушні раковини цікаві ще й в іншому аспекті. Це своєрідна рефлексогенна територія, яка перебуває в контакті з багатьма внутрішніми органами і системами організму, зокрема, з носоглоткою. Тому масаж вушних раковин здатен

поліпшувати функціональний стан носоглотки, підвищувати її опір різноманітним хвороботворним факторам, іншими словами, сприяє її загартуванню. Це в свою чергу позитивно впливає і на загальне загартування дитячого організму.

Ось декілька вправ. Швидко загніть вухо наперед, спочатку мізницею, потім усіма іншими пальцями. Притисніть вушні раковини до голови, потім відпустіть. Повторіть декілька разів так, щоб дитина відчувала у вухах стук. Показанням гнучкості вушних раковин є загальне

ліньому зміцненню організму.

Наступна вправа. Захопіть кінчиками великого і вказівного пальців обидві мочки вух. Сильно потягніть їх униз, потім відпустіть. Повторіть 5—6 разів. Ця процедура особливо корисна при загартуванні горла і ротової порожнини, оскільки на вушній мочці розташовані рефлексогенні зони піднебіння і носоглотки мигдалини, а також ротової порожнини.

І, нарешті, ще одна вправа. Введіть великий палець у зовнішній слуховий отвір, а вказівним притисніть розміщений спереду виступ вушної раковини, так званий козелок. Здаляйте і повертайте його у всі боки протягом 20—30 секунд. Було б непогано, якби цей простий прийом масажу став регулярним: він стимулює функцію надниркової залози, гормони якої мають протипалігійні властивості, а також зміцнює ніс, горло, гортань.

З УСІХ УСЮД

У ФРН створено новий рентгенівський апарат, економлення від якого на 90 процентів менше від інших існуючих. У ньому замість звичайної півки використовують спеціальну фольгу. Дані рентгенівського обстеження, зафіксовані на фользі, зчитуються потім за допомогою лазерного променя і передаються в комп'ютер, який перетворює одержану інформацію в знімок.

Існують значні суперечки щодо граничної ваги вантажу, який дозволено піднімати і переносити людині. У 12 країнах це межа взагалі не встановлена, а в ряді інших існують професійні норми: наприклад, в Індії для докерів — 100 кг, а для фізичних пакувальників — 40 кг.

У багатьох країнах встановлені обмеження для перенесення вантажів жінками. В Японії — 30 кг для роботи з перервами і 20 кг — без перерв, в Чехословаччині і СРСР — 15 кг.

Протягом останніх ста років відбувається постійне підвищення рівня світового океану. Вчені Національного центру атмосферних досліджень (США) і університету Східної Англії пояснюють це загальним потеплінням клімату на планеті під впливом парникового ефекту.

Підвищення рівня моря відбувається завдяки таненню полярних льодів і розташованих на великих висотах льодовиків, а також теплового розширення верхніх шарів води морів і океанів.

У Голландії випускається спеціальний захват для автоматизованого укладання бетонної бруківки. Захват монтується на гідрравлічному екскаваторі і він акуратно викладає бруківку із блоків. Кладку залишається тільки уцілювати вібратором і дорожні покриття готове. Агрегат обслуговує троє працівників. За день вони можуть викласти до 500 квадратних метрів покриття.

Кілька років тому гірники однієї з шахт Домініканської республіки знайшли уламки янтарю із поміщеною в ньому жабою. Тваринка прекрасно збереглася: очі і рот відкриті, крізь прозору шкіру добре видно хребет. Вік жаби — 35—40 мільйонів років.

Випадки, коли в смолі стародавньої рослини «шисерувались» комахи, непоодинокі. Що стосується хребтових, то в янтарі «полюють» до цього полами дві ящірки. Жаба у такому вигляді знайдена вперше.

Коли заправляють автомобіль на бензоколонці, в повітрі стоїть сильний запах парів бензину. Тут і втрата палива, і постійна небезпека пожежі. Група інженерів із шведського міста Гетеборга запропонувала одягати на запраїні пистолети гумові рукави, в яких створюється розрідження. Парі бензину всмоктується і направляється в резервуар, де конденсується. Завдяки цьому станція економить близько 30 тонн бензину на рік.

Рекордсменом світу називають японський міст Ахаші - Кайкю з головним прогоном завдовжки 1930 метрів. Спірається він на пілоні, кожний з яких зависотою сягає Ейфелевої башти.

У Хьюстоні (США) розроблена автоматизована система, яка дає змогу виявити генетичні порушення у зародків. Однією з складових частин цієї системи є телевізійна камера, котра монтується на мікроскопі і підключається разом з ним до відеоіндикатора на електронно-променевій трубіці і лазерного друкарського апарату. Мікроскоп зображення кров'яних тілець у пробі навіолоплідної рідини передається камерою на екран індикатора, де оператор може переміщати, повертати і випрямляти окремі хромосоми. Таким способом генетик перевіряє наявність всіх 46 хромосом нормального кров'яного тільца і групує їх за категоріями.

Нова система скорочує тривалість аналізу з 45 до 7 хвилин.

Японським спеціалістам вдалося створити новий вид штучної шкіри, яка безболісно приживається на тілі людини, ефективно лікує найтяжчі опіки і поранення, не викликаючи при цьому побічних явищ і практично не залишаючи слідів.

Сировиною для цього засобу слугує панцир звичайного краба, з якого одержують полотно, котре замінює шкіру.

ШУКАЙТЕ КАЛЬЦІЙ У КВАСОЛІ

Кажуть, що короткозорим людям дуже потрібні мінеральні речовини. Чи так це?

У людей, які страждають короткозорістю, наявні порушення фосфорно-кальцієвого обміну і пов'язаного з ним обміну магнію. Особливо виражені вони у віці 13—16 років і при прогресуючій короткозорості. Тому короткозорим, і перш за все дітям, призначаються препарати кальцію і фосфору. Але найкращий спосіб поповнення цих речовин в організмі — вживання продуктів, які містять підвищені концентрації макро- і мікроелементів. Потрібно тільки знати ці продукти і вміло комбінувати їх у раціоні протягом всього року.

КАЛЬЦІЙ. Майже 4/5 добової необхідності кальцію забезпечують молочні продукти. Особливо багато його у твердих і плавлених сирах, жирному сири і згущеному молоці. З овочів багаті кальцієм: зелена цибуля, томати, стручкова квасоля, зелень петрушки, часник, а також деякі ягоди і фрукти — суниця, шипшина, чорна смородина, хурма. Багато кальцію у білих сухих грибах, халві, горіхах, молочному шоколаді.

Як правило, всмоктується 10—40 процентів кальцію. При надлишку цього мікроелемента може розвинути сечокам'яна хвороба.

ФОСФОР. Основна кількість фосфору спожива-

ється людиною з молоком, м'ясом, рибою і хлібом. Особливо багаті цим мікроелементом тверді і плавлені сири. З овочів його найбільше в зеленому горошку, стручковій квасолі, хріні, часнику і зеленій цибулі. Із фруктів найбільший вміст фосфору виявлено в сухій куразі. Досить багато його в арахісі, м'якоті слив, у соняшниковому насінні, сухих білих грибах. Як правило, всмоктується 50—90 процентів фосфору. Для дорослих оптимальним вважається співвідношення кальцію і фосфору 1:1,5. При надлишку фосфору може відбуватися виведення кальцію з кісток.

МАГНІЙ. Бере участь у формуванні кісток, в обміні вуглеводів, енергетичному обміні, регулює роботу нервової тканини. В деяких процесах магній виступає як антагоніст кальцію і надлишок магнію зменшує засвоєність кальцію. Найкраще співвідношення кальцію і магнію 1:0,7, чого можна добитися спеціальним підбором харчових продуктів.

Більша частина магнію вводить в організм з хлібом і круп'яними виробами. Багато його в гороці, квасолі, сухому молоці, порошок какао. Найвищим вмістом магнію відзначаються горіхи, мигдаль, соняшникове насіння. А от більшість овочів, на жаль, бідні на магній.

Джерелом багатьох вітамінів, макро- і мікроелементів є і пряноароматичні рослини. Із них в нашій країні ростуть васильки, гісоп лікарський (містить близько 170 мг% аскорбінової кислоти) і хрінниця посіва (провітаміни А, вітаміни В, С, К, а також кальцій, фосфор, магній, калій).

ЯК Є САЛО — БУДЕ Й МИЛО

Старовинні рецепти виготовлення мила в домашніх умовах допоможуть вам подолати «милну лихоманку», з якою ніяк не можуть упоратися наша промисловість і торгівля.

МИЛО ДОМАШНЄ М'ЯКЕ

3,4 кг поташу, 4,5 кг подрібненого жиру тваринного або сала, 1 л води.

Третину тваринного жиру або сала змішати з поташем та невеликою кількістю води і поставити варити на слабкому вогні. Помішуючи, в суміш додати решту жиру. Варити до утворення однорідної маси, яку вилити у каструлю чи інший посуд для дозрівання. Щодня масу старанно перемішують, додаючи потрохи решту води. Мило готове через два тижні.

Замість поташу в давнину використовували попел з соломі (найкраще з гречаної чи просаної), жукурудзиння, бадилля соняшників. Його настоювали у воді в гарячій печі протягом 6—8 годин, після чого розчин набував лужних властивостей і розчиняв жир. Концентрацію розчину попелу підбирали експериментально.

МИЛО ТВЕРДЕ ДОМАШНЄ

Чотири відра м'якого домашнього мила помістити в котел і, підігріваючи на вогні, безперервно помішуючи, додати один літр розчину кухонної солі. (Сіль розчинити у воді до повного насичення). Кип'ятити до випадання в'язкого осаду, після чого зняти з вогню і злити воду, що залишилася.

Мило проціджують у форми. Після того, як воно затвердіє, його розрізають на шматки за допомогою тонкого дроту. Одержані шматки досушують до нормального затвердіння.

МИЛО ЗАПАШНЕ

1,1 кг жиру, 0,56 кг ідиного натру, 1 літр води. Розчинити ідикий натр у воді. Розтопити на слабкому вогні жир і додати до нього половину отриманого луку. Суміш, не доводячи до кипіння, ретельно розмішати, після чого додати решту луку. При цьому стежити, щоб температура суміші не упала нижче 65°C.

Коли маса загусне і жир перестане відчуватися при розтиранні між пальцями, її перекладають у форму, додавши перед цим будь-яку ароматичну речовину для запаху. Через дві доби мило можна різати на шматки.

«ДАРУНОК НЕБЕС»

Лікарі радять — пийте кефір, він дуже корисний. Але, коли глянеш на нього в магазині, а потім скуштуєш — чомусь не хочеться...

Не всі знають історію кефіру, найбільш поширеного і популярного в нас кисло-молочного напою. Його батьківщиною є гори Північного Кавказу. Кефірні грибки, «зерна Магомеда», передавалися із покоління в покоління, спосіб приготування напою — «дарунок небес», як його називали горці, тримався

у величезній таємниці, розголошення якої каралося смертю. І лише в 1867 році з'явилося перше наукове описання кефіру. У Москві цей напій став продаватися тільки з 1907 року.

За поживністю кефір рівноцінний з молоком, біологічна ж цінність його набагато вища. У цьому кисло-молочному продукті в результаті бродиння частково розщеплюються молочні білки, що полегшує і поліпшує їх засвоєння. Так, звичайне молоко через годину після

живання засвоюється на 32 проценти, кефір же за цей час перетравлюється майже повністю.

Цілющий вітамінний комплекс продукту представлений вітамінами групи В, вітамінами А, Д, Е, С, холіном, фолієвою кислотою. При приготуванні кефіру проходить і синтез вітамінів групи В, тому їх у напої стає більше, ніж у прісному молоці. Мінеральні солі тут знаходяться у співвідношенні, найбільш зручному для засвоєння людським організмом. Молочна кислота напою сприяє

засвоєнню фосфору, кальцію, заліза. Разом з вуглекислим газом і спиртом вона надає йому своєрідного аромату і смаку, подрадно закінчення смакових нервів, покращує апетит та ін.

Тривале лікування антибіотиками і сульфаниламидами пригнічує життєдіяльність корисної мікрофлори кишечника, викликає так званий дисбактеріоз. Кефір у цьому випадку — незамінний помічник. З лікувальною метою його також вживають при інших захворюваннях.

МАЙЖЕ шість десятиріч після В. І. Леніна біля керма влади Радянської Соціалістичної держави не було людей, котрі б одержали повноцінну, в тому числі юридичну освіту.

Загальновідомий освітній рівень Хрущова, Брежнєва, Черненко.

Першим після Леніна радянським державним діячем, котрий відповідає світовим уявленням, виявився перший же після нього юрист, який одержав класичну освіту в найпрестижнішому вищому навчальному закладі, перший Президент СРСР Михайло Горбачов. Йому довелося пережити стільки всього, чим не може похвалитися жоден державний діяч. Від майже загальної загрози до майже загальної антипатії у своїй країні, від настороженої стриманості до заразливої «горбачиманії» за рубежем. І всього за шість років! Але чим більше часу проходить, чим більше світ дізнається про політичні методи Горбачова і його тактичні прийоми, про його манери і звички, риси характеру і навіть горезвісний неправильний наголос, південно-російський акцент, тим все непередбаченішим стає кожний його наступний крок. І в цьому сенсі із всіх своїх попередників він, звичайно, нагадує перш за все Леніна — політика і тактика.

Сказати, що до Горбачова повернулася колишня популярність, або хоча б її частина, було б невірно. Але те, що йому вдається якимись немислимыми галсами вести державний корабель повз рифи громадянської війни, — незаперечний факт. Справді, динце раз за разом скрегоче об міліну, декілька пробоїв пропускають воду, але її вдається вичерпувати без суттєвої втрати плавучості. Справді, вже не вся команда виконує накази капітана і не всі відсіки корабля піддаються контролю, але даремно деякі радикали стверджують, що корабель не рухається. Якби він стояв на місці і не рухався, хай навіть дуже повільно, вперед, «вічно вчорашній», як влучно охрестили в Німеччині прибічників тоталітаризму, не згадували б Горбачова з такою розлюченістю. Їх відверті, хоча поки й обличчя прокляття, — найвірніше свідчення того, як далеко насправді просунувся корабель.

Так, у всіх є претензії до Горбачова, так, ми всі вкрай втомлені, змучені і, чого гріха таїти, просто виснажені. І все ж, помиляючись, роблячи часом очевидні промахи, інколи буквально дивом, в останню хвилину, корегуючи курс і уникаючи катастрофи, Горбачов утримує штурвал.

І ось інтерес до його особи, його роль у світовому процесі знову починають зростати у зв'язку з унікальними можливостями, які відкриваються на основі пропозицій Г. Явлинського. Чи буде на цей раз курс Горбачова твердим, рівним, упевненим, чи нас чекають нові згини, нове лавірування, від якого інколи захоплює дух! Це надзвичайно цікавить усіх. Тому що, можливо, це останній шанс на прорив до нормального життя. Іншого такого не буде. І для того, аби краще зрозуміти витoki формування складного феномену особистості по імені Горбачов, заглянемо у його минуле, настільки дозволяють це не дуже численні відомості.

...Восени 1948 року у дев'ятий клас першої середньої школи великого села Червоноармійського, одного з районних центрів Ставропілля, прийшли декілька випускників восьмирічної школи села Привольного. Серед них і Михайло Горбачов. Був він старшим від багатьох однокласників: пропустив рік через фашистську окупацію. Певно, не тільки рік різниці, а й солідне для його сімнадцяти років трудове загартовування (на момент вступу до дев'ятого класу він так успішно попрацював штурвалом на збиранні врожаю у бригаді свого батька, що весною наступного року був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора), і репутація круглого відмінника надавали йому впевненості в собі, солідну манеру поведінки, авторитет і повагу серед товаришів. Його без сумніву вибрали секретарем комітету комсомолу школи, а трохи пізніше — членом бюро райкому комсомолу. Для школяра це було вже немало. Його шкільні товариші пам'ятають чимало цікавих деталей, які досить яскраво характеризують Горбачова як людину. Ось хоча б така. У Михайла склалися дуже теплі стосунки з учителькою російської мови і літератури. Якось він їй сказав: «Юліє Василенко, я хочу стати юристом, а виріс, самі знаєте, у селянській сім'ї. Допоможіть мені краще оволодіти мовою і виправити вимову...» І ще. Горбачов охоче брав участь у самодіяльності. Вдало і з захопленням грав у лермонтовському «Маскараді князя Звездича», а в «Снігурці» О. М. Островського — іншого князя, Мизгиря.

Мовою Горбачов оволодівав. Сприяли цьому і нове усвідомлення своїх недолі-

ків, і, звичайно, серйозні заняття російською мовою і літературою, у тому числі і за допомогою участі в самодіяльності, але, як негативний результат більшої свободи мовного спілкування, з'являлася легкість виголошення різноманітних промов і доповідей, досягнених, на жаль, за рахунок розширення звичних фразеологічних блоків, повсякденних кліше з постійного словника комсомольського функціонера.

Цей словник, обов'язковий, легко засвоєваний і прищеплений, як вважають колеги по МДУ, надійшов служби Горбачову і в студентські роки. Набуті, хай і на скромному, районному рівні навички і досвід плюс одержана в школі за відмінні успіхи медаль, а головне — орден, воістину рідкісна, якщо не унікальна для юнака його віку державна нагорода, зіграли відчутну роль у визначенні його сус-

не означає, що він був розважливим і азартним кар'єристом. Парадокс радянської дійсності полягає в тому, що хоча кар'єризм у нас — національна біда і поширений повсюди, відвертих кар'єристів дуже не люблять і часто прагнуть підставити їм ніжку. Як згадують колеги, охочих «зупинити» Горбачова не знайшлося. Чому? Ну, по-перше, тому що, як вже було сказано раніше, його «соціальна база» (і старші, і молодші) була досить широкою, а по-друге, тому що він, очевидно, концептуально уникав загострень, конфліктів, занадто бурхливих з'ясуванняв.

У ті досить напружені сталінські і перші післясталінські роки будь-які гострі сутички і конфлікти в студентському середовищі, і між студентами й викладачами могли мати небезпечні і непередбачені наслідки, надовго, а то й назавжди

нок: за почерком автора все одно знайшли б!..

Прагнення заповнити пробіли у своїй освіті і вихованні, яке з'явилося у Горбачова ще в школі, залишалося характерним для нього і в студентські роки. Професор Михальова у своїх спогадах, уже частково відомих у СРСР і на Заході, підкреслює, що Горбачов постійно просив її, як представницю столичної інтелігенції, ввести його у світ мистецтва, брати з собою в театри, музеї, на концерти, не соромився питати про невідоме і незрозуміле, в тому числі й із сфери, так би мовити, побутового етикету.

Тепер про Горбачова-юриста. На недавньому з'їзді Спілки письменників РРФСР, яка давно вже не відзначається «делікатністю» у виразах її членів щодо Горбачова, його звинувачували навіть у тому, що має юридичну освіту(!). Не будемо намагатися досягнути логіки ораторів цього з'їзду і через повну безнадійність подібних спроб, і через повну відсутність такої, але відмітимо, що, з іншого боку, Президент піддається різкій критиці за суто юридичну недосконалість багатьох його указів і пропозицій.

Аналізуючи доступні спогади колишніх колег Горбачова по університету можна знайти свідчення про його велику працездатність, посидючість, широту загальнополітичних і загальнокультурних інтересів, але немає, чи майже немає, свідчень про його особливий інтерес до суто правових дисциплін і практичних проблем юриспруденції. Серед розповідей про історію знайомства Михайла Горбачова з Раїсою Максимівною Титаренко і їх шлюбу звертає на себе увагу однаковість, з якою всі відзначають постійну турботу і допомогу дружини буквально з перших днів. Враховуючи філософську освіту Раїси Максимівни, неважко передбачити, що величезна громадсько-політична робота, яку вів Горбачов в університеті, з одного боку, а коло інтересів і знань дружини — з другого, могли й зсунути на правленість особи Горбачова із суто правової на політичну сферу. Зрозуміло, що це не більш як припущення. Однак на його користь свідчать і деякі факти. Відомо, що після закінчення університету Горбачов мав реальну можливість стати слідчим Куйбишевської районної прокуратури Москви. Він не скористався цією можливістю. Не виключено, що зіграла роль відсутність житла у Москві. У всякому разі, у розпорядження прокурора Ставропольського краю Михайло за розподілом поїхав і покірно прийняв призначення стажером слідчого в прокуратуру віддаленого, аж ніяк не курортного, несприятливого району.

Будемо відверті: для комсомольського лідера юридичного факультету МДУ, члена партії, орденоносця це був просто «провальний» варіант. Що ж трапилось? Ніяких фактів, які б обумовили цей, аж надто невдалий старт юридичної кар'єри Михайла Горбачова немає. В усякому разі вони нікому не відомі. Значить, ми маємо право на припущення або, користуючись слідчою термінологією, версії. Перша з них полягає в тому, що Горбачов вирішив почати з азів, надіючись на сильні риси свого характеру — наполегливість, працелюбність, здатність до самоосвіти, вірячи, що все це плюс «рідні стіни» допоможуть йому просунутися.

Друга може полягати в тому, що Горбачов точно передбачав те, що трапиться з ним надалі. А трапилось ось що. Через чотири місяці, тобто за два місяці до того, як стажер повинен був стати штатним слідчим і одержати перший класний чин молодшого юриста, крайовому прокуророві зателефонував другий секретар крайкому комсомолу Микола Махотенков і став умовами відпустити Михайла Горбачова як такого, що має великий досвід комсомольської роботи, у розпорядження крайкому ВЛКСМ. Василя Миколайовича Петухова прохання це не порадувало. Не так вже багато місцевих уродженців, котрі закінчили столичний університет, попадали в систему крайової прокуратури. Але стажер ще нічим особливим себе в прокуратурі не проявив, а комсомольська біографія у нього була вже солідною. Та й там, де крайком комсомолу, там і крайком партії... Одним словом, прокурор краю, як він зараз посяє, вирішив стажера протестувати. Якщо той почне гудити прокурорський апарат, не дозволити йому піти. Але у стажера вистачило такту з повагою відізнатися про слідчу роботу і віддати вирішення своєї долі на розсуд прокурорського генерала.

Михайло Горбачов так ніколи і не став народним слідчим. Але можна з упевненістю сказати, що посада, яку він зараз займає, тільки здається більш легкою...

За матеріалами «Нової будівельної газети» [липень, 1991 р.].

Михайло

ГОРБАЧОВ

пільного статусу. Тут варто врахувати і такі суттєві обставини. У ті роки студентство ділилося на дві основні частини. Більша складалася із вчорашніх школярів, а менша — із колишніх фронтовиків або в усякому разі тих, хто пройшов через армійську службу. Зрозуміло, останні були старшими, досвідченішими, зрілішими від недавніх школярів. Багато з них встигли стати членами і кандидатами в члени партії. Звичайно, що адміністрація і партійне керівництво університету в основному орієнтувалися на них, прагнучи саме їм доручити обов'язки старост, просунути їх у профспілкові і комсомольські бюро й комітети. Хоч, звичайно, їх поєднували і з недавніми школярами, адже тих було набагато більше. Так ось, Горбачов займав дуже «зручне» місце: на стику цих двох категорій. Це не було його заслугою, просто так трапилось. Але для старших він, з його трудовим багажем і таким рідкісним для студентів його віку орденом, був за свого. Своім виявився він і для «школярів», адже різниця у віці (рік—півтора) досить незначна, а школу він так же, як і вони, зойкнув, закінчив, армію ще не пройшов, словом, був «одним із них». Ця близькість і до тих, і до інших швидко спрацювала і, очевидно, відіграла відчутну роль усі студентські роки. Коли на першому ж курсі виникло гостре суперництво між двома претендентами на пост комсорга, яскравими, здібними, але безкомпромисними хлопцями, суперництво, яке загрожувало розколоту студентів на два табори, старші товариші як компромісну фігуру, здатну зберегти мир і єдність, висунули Горбачова. Він і був обраний.

Звичайно, у нинішній політичній ситуації цей епізод виглядає як якщо і не навмисно видуманим, то в усякому разі — тенденційно поданим. Але все викладене — чистісінька правда, і десятки колишніх студентів юридичного факультету МДУ того часу можуть це підтвердити. Те, що Горбачов послідовно ставав комсоргом групи, курсу, факультету, членом комітету ВЛКСМ усього університету, аж ніяк

скалічити долі. Важко зараз судити, чи розумів це Горбачов і чи була лінія поведінки цілком свідомою і глибоко продуманою, але те, що вона підтримувалася значною більшістю і на всіх виборах ретельно давала йому голоси, — істинний факт.

Професор Вишняков згадує, що Горбачов, як комсомольський лідер факультету, не тільки вмів гасити пристрасті на різноманітних засіданнях і зборах, нерідко використовуючи для цього аргументи морально-етичного, так би мовити, гуманітарного характеру, але й володів здатністю «не чути» політичних ярликів, до яких у ті роки охоче вдавалися деякі любителі зробити кар'єру на чужих кістках. Ніколи не виявляв Михайло у ставленні до товаришів по навчанню ніяких національних переваг: серед тих, із ким він дружив, були росіяни і українці, євреї і чехи. Останній — майбутній секретар ЦК КПЧ, один з керівників Празької весни, нині професор Інсбрукського університету Зденек Млинарж.

А втім, не треба думати, що майбутнього Президента відрізняли абсолютна прихильність і беззаперечна лояльність до «владств». Колеги добре пам'ятають випадок, який міг би дорого обійтися студенту Горбачову. Діло було так. Після опублікування останньої «безсмертної» праці Сталіна про економічні проблеми одна з лекцій була присвячена цій епохальній події. Лектор чи то з необережності, чи з недбалості зачитував студентам абзаци із статей, опублікованих на цю тему в центральних газетах. Несподівано (певно через недогляд) виголосив одну з одержаних записок, автор якої звинувачував його у відвертій цитатності і вимагав наукового коментування нової роботи Сталіна. «Хто написав цю записку?!» — грізно спитав розгніваний лектор. Над аудиторією на мить зависла напружена тиша. «Я», — Горбачов піднявся зі свого місця. Його викликали в деканат і «вчили розуму», але все обійшлося... Відчайдушна сміливість чи точний розраху-

ТУТ НАЙДЕШЕВШЕ ПЛАТЯТЬ ЗА ПРАВА

Кіровоградський обласний автоучкомбінат проводить набір учнів у групи для підготовки водіїв категорії «В» — строк навчання — 2 місяці.

Вартість навчання — 294 крб.

Форма навчання вечірня.

* * *

3 підготовки водіїв ка-

тегорії «ВС» — денна форма навчання.

Строк навчання 4,5 місяця.

Вечірня форма навчання, строк навчання — 6 місяців.

Вартість навчання — 504 карбованця.

* * *

3 перепідготовки водіїв з категорії «ВС» на «Д» — денна форма на-

вчання, строк навчання — 1,5 місяця.

Вартість навчання — 352 крб.

* * *

3 перепідготовки водіїв з категорії «ВС» на «Є» — вечірня форма навчання, строк навчання — 2 місяці.

Вартість навчання — 200 крб.

НАША АДРЕСА: 316026, м. Кіровоград, Ново-Ми-

колаївка, пров. 1 Січня, 6.

Тел: 27-41-46.

Добиратися автобусами №№ 102, 104, 114 до зупинки «Перша колгоспна».

Пам'ятайте: наші послуги найдешевші в Кіровограді!

Кіровоградський обласний автоучкомбінат.

«ДРУКМАШ» ЗАПРОШУЄ НА РОБОТУ

головного енергетика об'єднання — зарплата 500 крб.;

головного металурга — 400 крб.;

заступника головного технолога — 380 крб.;

економіста по МТС — 160-220 крб.;

інженера-технолога другої категорії по термічній обробці металів — 220 крб.;

штампувальника — 300-400 крб.;

електрогазоварників — 250-290 крб.;

опилувачів — 500-550 крб.;

монтажерів сантехнічних систем і обладнання — 220-260 крб.;

наладчиків — 600-650 крб.;

слюсарів-інструментальників — 250-500 крб.;

апаратників гасіння вапна — 180-190 крб.;

токарів — 400-500 крб.;

шліфувальників — 400-450 крб.;

контролерів — 180-250 крб.;

вантажників — 200-300 крб.;

водіїв електротранспорту — 300-320 крб.;

термістів — 200-350 крб.;

слюсарів механоскладальних робіт — 280-320 крб.;

слюсарів-ремонтників — 300-400 крб.;

фрезерувальників — 400-450 крб.;

різчика на верстатах — 250-300 крб.;

електромонтерів — 300-400 крб.;

гальваніків — 300-350 крб.;

ливарників пластмас — 300-450 крб.;

регулювальників радіоелектронної апаратури і приладів — 150-250 крб.;

слюсарів-складальників радіоелектронної апаратури і приладів — 150-200 крб.;

наладчиків верстатів і маніпуляторів з програмним управлінням — 150-250 крб.;

пакувальників — 200-220 крб.;

виготовлювачів трафаретшкар і плат — 150-200 крб.;

наладчиків обладнання — 150-250 крб.;

допоміжних робітників для праці на полях підшефного господарства на три місяці — 150-170 крб.;

За довідками звертатися у відділ кадрів головного заводу по вул. Волкова, 2. Тел. — 59-64-80.

ВО «ДРУКМАШ».

НЕ ВИКИДАЙТЕ ГАЗОВІ БАЛОНЧИКИ

ММЦД «ПОГЛЯД»

радить вам, шановні курці, завітати в його фірменний кіоск, що на Критому ринку. Там вам якісно заправлять газовий балончик як вітчизняного, так і закордонного виробництва.

КАЛЕНДАР ІГОР

ДРУГОГО КОЛА 54-ГО ЧЕМПІОНАТУ СРСР З ФУТБОЛУ

серед команд другої ліги першої зони
України

(після назв команд і міст подаємо результати команд у першому колі)

1 серпня, четвер
«Приладист» (Мукачеве) (5-те місце) — «Прикарпаття» (І.-Франківськ) (2-ге місце).
«Кристал» (Херсон) (3-тє місце) — «Стахановець» (Стаханов) (17-те місце).
«Колос» (Нікополь) (1-ше місце) — «Нафтовик» (Охтирка) (4-те місце).
«Шахтар» (Павлоград) (15-те місце) — «Верес» (Ровно) (7-ме місце).
«Сталь» (Комунарськ) (22-ге місце) — «Темп» (Шепетівка) (14-те місце).
«Закарпаття» (Ужгород) (10-те місце) — «Поділля» (Хмельницький) (11-те місце).
«Карпати» (Кам'янка-Бузька) (21-е місце) — «Полісся» (Житомир) (6-те місце).
«Кривбас» (Кривий Ріг) (13-те місце) — «Десна» (Чернігів) (9-те місце).
«Маяк» (Очаків) (23-те місце) — «Автомобіліст» (Суми) (12-те місце).
«Океан» (Керч) (16-те місце) — «Хімік» (Севеодонецьк) (24-те місце).
«Чайка» (Севастополь) (25-те місце) — «Маяк» (Харків) (26-те місце).
«Дніпро» (Черкаси) (19-те місце) — «СКА» (Київ) (20-те місце).
«Зірка» (Кіровоград) (18-те місце) — «Динамо» (Біла Церква) (8-ме місце).

* * *

4 серпня, неділя
«Зірка» — СКА (Київ)

8 серпня, четвер
«Маяк» (Харків) — «Зірка»

11 серпня, неділя
«Хімік» (Севеодонецьк) — «Зірка»

16 серпня, п'ятниця
«Зірка» — «Автомобіліст» (Суми)

19 серпня, понеділок
«Зірка» — «Десна» (Чернігів)

24 серпня, субота
«Полісся» (Житомир) — «Зірка»

27 серпня, вівторок
«Поділля» (Хмельницький) — «Зірка»

30 серпня, п'ятниця. Кубок України (1/4 фіналу)
2 вересня, понеділок
«Зірка» — «Темп» (Шепетівка)

5 вересня, четвер
«Зірка» — «Верес» (Ровно)

9 вересня, понеділок
«Нафтовик» (Охтирка) — «Зірка»

12 вересня, четвер
«Стахановець» (Стаханов) — «Зірка»

17 вересня, вівторок. Кубок України (1/4 фіналу)
21 вересня, субота
«Зірка» — «Приладист» (Мукачеве)

24 вересня, вівторок
«Зірка» — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ)

30 вересня, понеділок
«Колос» (Нікополь) — «Зірка»

3 жовтня, четвер
«Кристал» (Херсон) — «Зірка»

8 жовтня, вівторок
«Зірка» — «Сталь» (Комунарськ)

11 жовтня, п'ятниця
«Зірка» — «Шахтар» (Павлоград)

17 жовтня, четвер
«Карпати» (Кам'янка-Бузька) — «Зірка»

20 жовтня, неділя
«Закарпаття» (Ужгород) — «Зірка»

25 жовтня, п'ятниця
«Зірка» — «Маяк» (Очаків)

28 жовтня, понеділок
«Зірка» — «Кривбас» (Кривий Ріг)

1 листопада, п'ятниця
«Чайка» (Севастополь) — «Зірка»

4 листопада, понеділок
«Океан» (Керч) — «Зірка»

9 листопада, субота
«Зірка» — «Дніпро» (Черкаси)

ПРИМІТКА: Ігри проходять на полях команд, вказаних першими.

* * *

Закінчилися матчі першого кола чемпіонату країни з футболу серед команд другої ліги першої зони, де виступає кіровоградська «Зірка». Досить вдалий фініш дозволив нашим футболістам значно поліпшити своє становище у турнірній таблиці, піднявшись з 22-ї на 18-ту сходинку. Загалом це непоганий результат для теперішнього стану «Зірки» і, незважаючи на дуже нерівну гру протягом першого кола, він вводить її із минулорічних аутсайдерів на середню лінію. Нагадаємо, що у 54-му чемпіонаті беруть участь 26 команд другої ліги).

Загублений патент серії А № 635592 на пошиття верхнього і легкого одягу, виданий Ленінським райфіліоном Варфоломійчун О. В., вважати недейсним.

Загублений паспорт серії У-ОЛ № 643075, виданий 16.04.1985 р. Ленінським районним відділом внутрішніх справ Варфоломійчун О. В., вважати недейсним.

Загублений студентський квиток, виданий Кіровоградським інститутом сільськогосподарського машинобудування Насильову М. В., вважати недейсним.

Загублене посвідчення на право пільг серії № 927385, видане в грудні 1987 року однією з військових частин на ім'я Вячеслава Архадіновича Анудінова, вважати недейсним.

понеділок

5 СЕРПНЯ

УТ (1 програма)

16.00 Новини. 16.15 Для дітей. Сім нот. 16.45 Телефільм "Бажаємо щастя вам". 17.15 Музичний фільм "Композитор В. Гаврилін". 18.05 "День за днем" (Кіровоград). 18.30 Актуальна камера. 19.00 Чемпіонат СРСР з футболу. "Динамо" / Київ / — "Памір". 20.45 На добраніч, діти! 21.00 "Два крила". Концерт на замовлення живих артистів колгоспу ім. Щорса Мало-висківського району. 21.45 Все про кіно. 23.00 Вечірній вісник. 23.30 Нічний телезал. Художній телефільм "Помилка Тоні Вендіса". 1 серія.

ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.05 Прем'єра художнього телефільму "Кроки імператора". 10.25 Виступає лауреат телерадіоконкурсу "Голоси Росії" ансамбль "Лад". 10.40 Нове покоління вибирає. 11.55 Народні казки і притчі різних країн. 12.00 ТСН. 12.15 "Контакт". Економічний огляд. 12.30 Футбольний огляд. 13.00 "В глибинах Балтики". Документальний телефільм. 15.00 ТСН. 15.15 Короткометражні телефільми. 16.25 Світ захоплених. 16.40 "Сотвори добро ближньому". Документальний телефільм. 17.25 Хвилини поезії. 17.30 Фільм — дітям. "Руді в гостях". 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 "За законами ринку". 19.15 "Контакт". Економічний огляд. 19.30 Фотоконкурс "Земля — наш спільний дім". 19.35 Прем'єра художнього телефільму "Кроки імператора". 21.00 Час. 21.40 "Хто є хто?". 22.55 Прем'єра хронікально-документального відеофільму "Зроблено у Фріулі". 23.55 ТСН. 0.10 Прем'єра науково-популярного телефільму "Метаморфози живопису". 11 серія. 0.35 "Автопортрет". Л. Амарфій. 1.30 Прем'єра документального телефільму "Театр народної драми". 2.10 Прем'єра художнього телефільму "Кроки імператора".

ЦТ (2 програма)

УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.20 "Любі жінки". Фільм-концерт за участю О. Покровського. 9.25 Мультифільм. 9.40 "Розминка для ерудитів". 10.25 "А пароплави гудуть і відходять". Художній телефільм. 11.30 Фільм — дітям. "Савраска". 14.35 "Сумний пейзаж Росії". 15.20 "Телеко". Журнал. 17.00 — 19.00 Програма ТБ Росії. 19.00 Футбол. Чемпіонат СРСР. "Шахтар" — "Дніпро". У перерві — на Київській хвилі. Інформаційний випуск. 20.45 Вечірня казка. 21.00 Час. /3 сурдоперекладом/. 21.40 Телебійка інформуює. 22.10 Екран українського кіно. Художній телефільм "Розсмішити клоуна". 1 серія. 23.15 Хлібна спартіада народів СРСР. Велоспорт. 23.45 Чемпіонат СРСР з футболу. "Спартак" /Москва/ — "Чорноморець". 2 тайм.

вівторок

6 серпня

УТ (1 програма)

7.30 Ранкова мозаїка. 9.00 Все про кіно. 10.15 Музичний фільм "Мені люди пісню подарували". 10.45 Художній фільм із субтитрами "Полювання на єдиного". 12.00 Доброго вам здоров'я. Планування сім'ї. 12.45 І всі ми — українці. Концерт. 13.30 Документальний телефільм "Херсон". 16.00 Новини. 16.10 Для дітей. "Веселка". 16.40 Музичний фільм "Ритми палаючої душі". 17.30 Монолог директора. 17.55 Телефільм "Реквієм". Анна Ахматова. 18.25 Фільм-концерт "Ліричний дует". 19.00 Актуальна камера. 19.30 "Хто ми...". Громадсько-політичний відеотижневик. Частина 1. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Музичний фільм "Повернення в легенду". 21.30 "Хто ми...". Частина 2. 22.30 Вечірній вісник. 23.00 Пісні Р. Паулса. 23.30 Нічний телезал. Художній телефільм "Помилка Тоні Вендіса". 2 серія.

ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.00 "Де знаходиться нофелет?". Художній фільм. 10.25 Об'єкти. 11.00 Дитяча година. 3 уроком французької мови. 12.00 ТСН. 12.15 "Актуальний репортаж". 12.30 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Опик". 14.00 Грає М. Ворожцова /флейта/. 14.15 Телемікст. 15.00 ТСН. 15.15 "Явлення". Художній телефільм. 1 серія. 16.25 Другий фольклорний фестиваль народів Поволжя. 17.00 Мультифільм. 17.20 Фільм — дітям. "Лиха бояться — щастя не бачить". 1 серія. 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 Контакт — форум". 19.15 Мультифільм. 19.25 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Опик". 21.00 Час. 21.40 Актуальне інтерв'ю. 22.00 6 телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні "Ялта-91". 1 конкурсний день — "прем'єра пісні". 0.55 Прем'єра документального телефільму "Море Чорне". 1.45 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Опик".

ЦТ (2 програма)

УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.20 "Хоробро і чесно...". Документальний телефільм. 8.50 Ритмічна гімнастика. 9.20 Авторські програми Олександра Панченка. "Життя і житіє Авакума". 10.20 "Хочу зрозуміти...". Художній телефільм. 1 серія. 11.30 — 13.30 Програма ТБ Росії. 13.30 Концерт ансамблю солістів симфонічного оркестру Московської філармонії Каунаського державного хору. 14.05 Фільм — дітям. "Таємниця Зеленого острова". 17.00 — 19.00 програма ТБ Росії. 19.00 Ранкова зоря /повтор/. 20.00 На київській хвилі. Інформаційний випуск. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Кінний спорт. "Великий всесоюзний приз". Дербі. 21.00 Час. /3 сурдоперекладом/. 21.40 Екран українського кіно. Художній телефільм "Розсмішити клоуна". 2 серія. 22.45 Незабутні. А. Малишко.

середа

7 СЕРПНЯ

УТ (1 програма)

7.30 Ранкова мозаїка. 9.00 Художньо-публіцистичний телефільм "Іван Миколайчук. Тризна". 10.00 Для дітей. Канал "Д". 11.25 Художній фільм "Юність Петра". 1 та 2 серії. 16.00 Новини. 16.10 "Здрастуй хор!". Концерт великого дитячого хору Українського телебачення і радіо. 16.40 Художня панорама. Живопис О. Гринзовського. 17.05 Музичний фільм "Триптих". 18.10 "День за днем". (Кіровоград). 18.30 Циркова програма. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Театр і час. Англійський сезон на Подолі. 20.15 "Уроки духовності". (Кіровоград). 20.25 Прем'єра документального фільму "На семи кольорах". 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Концерт камерного оркестру Івано-Франківської філармонії. 21.45 Українська біржа повідомляє, пропонує, рекомендує. 22.00 Художній фільм "Людина-амфібія". 23.35 Вечірній вісник. 0.05 Нічний телезал. Фільм-концерт "Білі крила".

ЦТ (2 програма)

УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.20 Грає духовий оркестр. 8.35 Мультифільми. 8.55 "Гімнасти із Владимира". Документальний фільм. 9.25 Музей на Делегатський. "Мистецтво Палека". 9.45 Світ грошей Адама Сміта. 10.20 "Хочу зрозуміти...". Художній телефільм. 2 серія. 11.30 — 13.30 Програма ТБ Росії. 13.30 Фільм — дітям. "Мишко, Малюк та інші". Фільми 1 і 2. 14.20 "Образ". Літературна передача для старшокласників. 17.00 — 19.00 Програма ТБ Росії. 19.00 Мультифільм. 19.05 "Вертикаль". Документальний телефільм "Я не утратив прежний свет...". А. Блок. 20.00 На київській хвилі. Інформаційний випуск. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Л. Бетховен. Струнне тріо соль мажор. 21.00 ЧАС. /3 сурдоперекладом/. 21.40 "У концертних залах України". Творчий вечір композитора Ю. Рибчинського. 23.40 Науково-популярний фільм "Індійські йоги. Хто вони?".

ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.00 Прем'єра художнього телефільму "Мандрівка вночі". 1 і 2 серії. 10.25 Ми йдемо шукать. 11.00 "Разом з чемпіонами". 11.15 "Дитячий музичний клуб". 12.00 ТСН. 12.15 "Актуальний репортаж". 12.30 "Зроблено у Фріулі". Хронікально-документальний відеофільм. 15.00 ТСН. 15.15 "Явлення". Художній телефільм. 2 серія. 16.25 "Голоси війни". Документальний фільм. 16.45 "Музична скарбниця". С. Прокоф'єв. Концерт 2 для фортепіано з оркестром. 17.25 Фільм — дітям. "Лиха бояться — щастя не бачить". 2 серія. 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 "Планета". 19.30 Мультифільм. 19.40 Прем'єра художнього телефільму "Мандрівка вночі". 1 і 2 серії. 21.00 ЧАС. 21.40 Міжнародного телемарафону "Солдати ХХ століття проти війни". Нарис. 22.00 6 телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні "Ялта-91". 2 день — "Закордонний шлягер". У перерві — 23.15 ТСН. 0.45 ІТПО "Астра" представляє: Кому сьогодні потрібні зірки". 1.15 О. Абдулін. "Тринадцятий голова". Фільм-вистава.

четвер

8 СЕРПНЯ

УТ (1 програма)

7.30 Ранкова мозаїка. 9.00 Театр і час. 9.45 Телефільм "Артисти цирку Ермолаєви". 10.30 Кольори України. 11.10 Художній фільм "На початку славетних справ". 16.00 Новини. 16.10 Для дітей. "Веселка". 16.25 "Кошенятко Банні". Вистава японського театру. 17.05 Телефільми. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Перлини душі народної. 20.30 Реклама. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Музичний фільм "Весняні розваги". 21.45 Молодіжна студія "ГАРТ". У перерві — Новини. 0.00 Нічний телезал. Художній фільм з субтитрами "Принцеса Пава".

ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.00 Прем'єра художнього телефільму "Мандрівка вночі". 3 і 4 серії. 10.20 Прем'єра документального телефільму "Свята — світи". 10.50 Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 11.50 Р. Шуман. "Арабески". 12.00 ТСН. 12.15 За зведенням МВС. 12.30 "А в хорі голос мій чутніший". 14.15 Телемікст. 15.00 ТСН. 15.15 "Явлення". Художній телефільм. 3 серія. 16.20 Фестивалі народної творчості в Китаї. 17.05 "Ні в казці сказати...". Документальний телефільм. 17.25 Фільм-дітям. "Пригоди Арслана". 1 серія. 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 "...До 16 і старші". 19.30 Фотоконкурс "Земля — наш спільний дім". 19.35 Прем'єра художнього телефільму "Мандрівка вночі". 3 і 4 серії. 21.00 ЧАС. 21.40 За зведенням МВС. 22.00 Шостий телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні "Ялта-91". День 3 — "Ретро". 0.45 О. Петренко. "Візьми моє серце". 2.20 Концерт майстрів мистецтв.

ЦТ (2 програма)

УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.20 Прем'єра науково-популярного фільму "Третій табір". 8.45 Ритмічна гімнастика. 9.15 Із залів державного музею образотворчих мистецтв ім. О. С. Пушкіна. "Образи античності". 10.25 "Точка повернення". Художній телефільм. 1 серія. 11.30 — 13.30 Програма ТБ Росії. 13.30 Мультибрікні. 1. 14.35 "Вогнева вилюдина". Документальний телефільм. 17 — 19.00 Програма ТБ Росії. 19.00 Благодійний концерт. 20.00 На київській хвилі. Інформаційний випуск. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Ритмічна гімнастика. 21.00 ЧАС. (3 сурдоперекладом). 21.40 "Дзвони Чорнобиля". Засідання координаційного комітету, присвячене підсумкам телерадіомарафону. 22.55 "Пломін". Клуб української пісні.

п'ятниця

9 СЕРПНЯ

УТ (1 програма)

7.30 Ранкова мозаїка. 9.00 Танцює М. Прядченко. 9.40 Художній фільм "Людина-амфібія". 11.15 "Діти Уганди — дітям Чорнобиля". Концерт. 12.00 Документальний фільм "Прогноз на завтра, або чортове колесо". 12.30 Музичний фільм "Ранок туманний". 16.00 Новини. 16.10 Сонячне коло. 16.40 "Кукурік і Ко". Розважальна передача для дітей. 17.40 "День за днем". (Кіровоград). 18.00 Музичний фільм "Додому нас веде дорога". 18.30 "Зустрічі на Садовій". (Кіровоград). 19.00 Актуальна камера. 19.30 1 всеукраїнський фестиваль фольклору "Берегиня". Передача 1. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Фільм-балет "Єгипетські ночі". 21.40 Вперше на екрані УТ. Художній фільм "3 любов'ю і болем". 1 і 2 серії. У перерві — 22.45 Вечірній вісник. 0.20 Нічний телезал. Співає Е. Драч.

ЦТ (1 програма)

6.30 Ранок. 9.05 Прем'єра художнього телефільму "Мандрівка вночі". 5 і 6 серії. 10.25 Цирк. цирк. цирк. 11.05 Мультифільм. 11.10 "Живі паровози". Документальний фільм. 12.00 ТСН. 12.15 "Малплет-шоу". Ляльковий телефільм-концерт. 13 і 14 серії. 14.40 ІТПО "Астра" представляє: "Чи потрібні нам традиції?". 15.00 ТСН. 15.15 "Пакет". Художній телефільм. 16.25 Мама, тато і я. 16.55 Кінофестиваль "Приз глядацьких симпатій". Документальний телефільм "Забуті боги. Купала". 17.25 Фільм-дітям. "Пригоди Арслана". 2 серія. 18.30 ТСН. Міжнародний випуск. 18.45 Політичні діалоги. "Ситуація". 19.30 Мультифільм. 19.40 Прем'єра художнього телефільму "Мандрівка вночі". 5 і 6 серії. 21.00 ЧАС. 21.40 "ВІД" представляє: "Поле чудес". "Шоу-бірка". "Матадор". "Фестиваль "Чемше-91". 1.05 "Прихильники індійського кіно". Кіноконцерт. 2.05 "Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона". Художній телефільм. 1 серія.

ЦТ (2 програма)

УТ (2 програма)

8.00 Гімнастика. 8.20 "Кицьчин дім". Фільм-вистава. 9.30 "Жива планета". Документальний телефільм. 10 серія. 10.25 "Точка повернення". Художній телефільм. 2 серія. 11.30 — 13.30 Програма ТБ Росії. 13.30 Мультибрікні. 2. 14.40 "Арктур — гончий пес". Фільм-концерт. 17.00 — 19.00 Програма ТБ Росії. 19.00 "Нічний ермітаж". Документальний телефільм. 19.10 "Свято балету". Про 1 міжнародний конкурс артистів балету ім. М. Сабірової. 19.50 Мультифільм. 20.00 На київській хвилі. Інформаційний випуск. 20.15 Вечірня казка. 20.30 Автоспорт "Гонка зірок". 21.00 ЧАС. /3 сурдоперекладом/. 21.40 "Україна театральна". Г. Квітка Основ'яненко. "Шельменко-денщик". Вистава харківського державного академічного українського драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка. 23.35 Співає заслужений артист УРСР В. Білоножко. 0.15 "Повернення". Художній телефільм. 1 серія.

субота

10 СЕРПНЯ

1 програма УТ

7.30 Фортепіанна музика. 8.00 Ритмічна гімнастика. 8.20 На хвилі дружини. Виступає народний артист РРФСР В. Пікайзен (скрипка). 8.50 Документальний фільм "Життя в сідлі". 9.10 Мультифільм. 9.30 Новини. 9.40 Телефільм "Великий шовковий шлях". 10.00 Естрадний концерт. 10.30 Для дітей. Художній фільм із субтитрами "Заяче серце". 11.45 Циркова програма. 12.15 Доброго вам здоров'я. Чи можна відпочивати в Криму? 12.45 Новини. 12.55 Спадщина. Рушники Г. Недаводи. 13.15 Концерт радянської пісні. 14.10 Прем'єра телефільму "Явлітки пішов". 14.50 О. Толстой. "Буратіно". Вистава Львівського театру юного глядача. 16.45 Живе слово. Впровадження Закону УРСР про мови на Запоріжжі. 17.30 1 всеукраїнський фестиваль фольклору "Берегиня". Передача 2. 19.00 Актуальна камера. 19.30 "Право". Телерадіоканал. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Грає Я. Табачник та група "Новий день". 21.40 Вперше на екрані УТ. Художній телефільм "3 любов'ю і болем". 3 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Нічний телезал. Спрага джазу.

2 програма ЦТ

6.30 Грає Р. Тазетдинов (балалайка). 6.50 Документальні фільми. 7.30 Ритмічна гімнастика. 8.00 Ранкова розважальна програма. 8.30 ТСН. 8.45 Із "Золотого фонду" ЦТ. О. М. Островський. "Шалені гроші". Фільм-вистава. 11.15 Ранкова зоря. 12.15 Мультифільми. 12.55 "Курс А". Про досвід роботи Московського виробничого проектно-будівельного кооперативу. 13.10 Екологія. Суспільство. Людина. 13.40 Фільми режисера М. Захарова. "Звичайне чудо". 1 серія. 15.00 ТСН. 15.15 Художній телефільм "Звичайне чудо". 2 серія. 16.25 Фотоконкурс "Земля — наш спільний дім". 16.30 "Цей світ мій". Спогади про М. Булгакова. 17.35 Прем'єра мультифільму "Бджола Майя". 10 серія. 18.00 Міжнародна панорама. 18.45 До міжнародного телемарафону "Солдати ХХ століття проти війни". Нарис. 19.00 Музика в ефірі. Вибране. 19.30 Вперше на екрані ЦТ. Художній фільм "Крик тиші". 21.00 Час. 21.40 Мультифільм. 22.00 6 телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні "Ялта-91". Закриття конкурсу і гала-концерт. 1.05 П. Меріме. "Венера Ільська". Читає В. Лановий. Фільм-концерт. 1.45 Виступ ансамблю "Танго в аргентинських ритмах". 2.15 "Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона". Художній телефільм. 2 серія.

2 програма ЦТ.

2 програма УТ

8.00 Гімнастика. 8.15 Здоров'я. (3 сурдоперекладом). 8.45 Мультифільм. 8.55 "НЛО: неоголошений візит". Передача 14. 9.30 Відеоканал "Співдружність". "День ТБ Молдови". 12.00 Відеоканал "Плюс одиннадцять". 14.00 Спорт для всіх. 14.15 "Світ, в якому ми живемо". Фільми режисера Ю. Беспалова. "Болдинське безсоння". 15.10 Прем'єра телевізії "Боріння". 17.00 — 19.00 Програма ТБ Росії. 19.00 Телепрограма "Сім'я". 20.00 На київській хвилі. Інформаційний випуск. 20.15 Вечірня казка. 20.30 "Ритми Африки". Концерт. 21.00 Час. (3 сурдоперекладом). 21.40 Київська панорама. 22.40 Музичний фільм "Вернісаж" на Андріївському узвозі. 23.15 "Повернення". Художній телефільм. 2 серія.

неділя

11 СЕРПНЯ

1 програма УТ

7.30 Ритмічна гімнастика. 7.50 Фільм-концерт "Вірю". 8.40 "У неділю вранці". Інформаційно-музична програма. 9.40 Новини. 9.55 Для дітей. Художній фільм "Петрик у космосі". 11.00 Фортепіанна музика. 11.40 Мультифільм. 12.30 Прем'єра документального телефільму "Крик паха". 13.10 Новини. 13.20 Грає Н. Малій (арфа). 13.30 Для дітей. "Канал "Д". 14.30 Село і люди. 15.15 "Ви нам писали". Музична передача за листами глядачів. 16.00 Служба солдатська. 17.00 Телефільм "Яйце динозавра". 17.30 Телебалет "Герніка". 18.15 Телеспортарена. 19.00 Актуальна камера. 19.30 1 всеукраїнський фестиваль фольклору "Берегиня". Передача 3. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 П. Ніщинський. "Вечориці". Виконує хор та заслужений симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо. 21.25 Реклама. 21.35 Українська біржа повідомляє, пропонує, рекомендує. 21.50 Вперше на екрані УТ. Художній телефільм "3 любов'ю і болем". 4 серія. 22.55 Вечірній вісник. 23.25 Нічний телезал. А. Кудрявцев. "Іван і Мадонна". Вистава.

2 програма ЦТ

8.00 Ритмічна гімнастика. 8.30 ТСН. 8.45 Тираж "Спортлото". 9.00 "З ранку раненько". 10.00 На службі Вітчизні. 11.00 Ранкова розважальна програма. 11.30 "Клуб мандрівників". 13.00 Прем'єра документального телефільму "Природа ще наша". 13.15 "Недільний коктейль". Музична програма. 14.45 "Доля моя — кордон". 15.00 ТСН. 15.15 Музичний кіоск. 15.45 Марафон-15. 17.00 Народні казки і притчі різних країн. 17.05 Сільська година. 18.05 Хвилини поезії. 18.10 "Уолт Дісней представляє". 19.00 Прем'єра мультифільму "Гостя". 19.25 "Створені один для одного". Художній фільм. 21.00 Час. 21.40 Футбольний огляд. 22.10 "Браво". 0.40 "Подарунок меломану". Співає Н. Гедда. (Швеція). 1.35 "Осколки розбитого вщент".

2 програма ЦТ.

2 програма УТ

8.00 На зарядку ставай! 8.20 Мультифільми. 9.00 Документальні фільми з циклу "Земля тривоги нашої". 9.30 Відеоканал "Співдружність". 12.00 — 14.00 Програма ТБ Росії. 14.00 Фільм-дітям. "Чарівне яблуко". 15.05 "Мистецтво великої правди". Документальний фільм. 16.25 О. Глазунов. Сюїта з музики до балету "Раймонда". 16.40 "Пам'ятай рідну землю". 17.30 — 19.15 Програма ТБ Росії. 19.15 Концерт Російського хореографічного і пісенного фольклору. 20.00 "На київській хвилі". Інформаційний випуск. 20.15 Вечірня казка. 20.30 "Щедріше за фрукти заморські...". Документальний фільм. 21.50 "АТБ-брокер". 21.00 Час. (3 сурдоперекладом). 21.40 Телебійка інформуює. 22.10 "Відсвіти". Жив у Києві художник. 23.00 Фільм-концерт "Молоді голоси". 23.15 Кримінальний канал "За мільйон у тебе нічого не буде". Художній фільм.

НА ДОЗВІЛЛІ

ПОРАДИ

ЗБЕРІГАННЯ ВІТАМІНІВ

Для приготування страв овочі піддають механічній і тепло-вій обробці. Їх очищають, миють, тушкують, смажать і запікають. Отже, в овочах втрачаються деякі поживні речовини. Так, мінеральні солі, вуглеводи та вітамін С, що містяться в овочах, легко розчиняються у воді, тому очищені овочі не рекомендують надовго залишати в холодній воді. Картоплю, очищену не більш як за годину до приготування, можна зберігати і без води, але обов'язково накривши чистою вологою марлею в два шари. Щоб краще зберігався вітамін С, овочі для варіння треба опускати в кип'ячу підсолену воду (за винятком буряків і зеленого горошку) і варити в закритому посуді при слабкому кипінні (вода має лише трохи покривати овочі). Варена картопля буде смачнішою, якщо у воду покласти 3—4 зубки часнику або невелику цибулину. Буряки варять 40—50 хвилин, а потім кладуть під струмінь холодної води на 10—15 хвилин поки вони зм'якнуть. Якщо буряки варити в підсоленій воді, смак їх погіршується, вони чорніють. Очищену моркву варто зберігати під чистою вологою тканиною не більше 2—3 годин. Ранню моркву краще шкребти, але можна почистити щіткою і добре помити. Кабачки, гарбузи, помідори та інші овочі, які легко виділяють вологу, присмажують або тушкують без води, тобто у власному соку, при слабкому кипінні під кришкою. До буряків, напусти, моркви, які не так легко виділяють рідину, додають воду та жир. Картоплю, моркву, цибулю, деякі інші овочі та гриби перед тушкуванням краще обсмажити.

VIDEO

м. Кіровоград, вул. Полтавська, 71.

НЕДІЛЯ, 4 СЕРПНЯ

- 10.00 Мультфільми.
11.30 «Молодий майстер кунг-фу 2». Бойовик.
13.30 «2019 рік після падіння Нью-Йорка». Фантастика.
15.30 «Тарзан». Пригоди.
17.30 «Рим 2033 — центуріони, що борються». Фантастика.
19.30 «Сезон відьом». Жахи.
21.30 «Аліс — прекрасне тіло». Фільм для дорослих.

ПОНЕДІЛОК, 5 СЕРПНЯ

- 10.00 «Джем».
11.30 «Малюк-карате 3». Бойовик.
13.30 «Битва зброї». Вестерн.
15.30 «Дельфа 3». Фантастика.
17.30 «Кактус-Джек». Вестерн.
19.30 «Будинок 1». Жахи.
21.30 «Назад у майбутнє». Перша частина. Фантастика.

ВІТРОК, 6 СЕРПНЯ

- 10.00 «Срібні яструби».
11.30 «Нінзя 8». Бойовик.
13.30 «Супермен 4». Фантастика.
15.30 «Острів нових потвор». Жахи.
17.30 «Шуліки війни». Бойовик.
19.30 «Будинок 2». Жахи.
21.30 «Назад у майбутнє». Фантастика.

СЕРЕДА, 7 СЕРПНЯ

- 10.00 «Людина-павук».

- 11.30 «Покровитель». Бойовик.
13.30 «Космічна катастрофа». Фантастика.
15.30 «Перемогти будь-якою ціною 1». Комедія.
17.30 «Мертві на 99,44 процента». Бойовик.
19.30 «Марення». Жахи.
21.30 «Частина сім'ї Прицілі».

ЧЕТВЕР, 8 СЕРПНЯ

- 10.10 «Бембі».
11.30 «Арена». Фантастика.
13.30 «Пригоди Мюнхгаузена». Казка.
15.30 «Перемогти будь-якою ціною 2». Комедія.
17.30 «Острів доктора Моро». Жахи.
19.30 «Триматися до останнього». Бойовик.
21.30 «Пірява». Фантастика.

П'ЯТНИЦЯ, 9 СЕРПНЯ

- 10.00 «Сплячка красуня».
11.30 «Підрозділ «Дельта». Бойовик.
13.30 «Зоряні війни. I частина. Фантастика.
15.30 «Потойбічні історії». Жахи.
17.30 «Вступ без патарек». Фантастика.
19.30 «В пошуках загубленого ковчега». Пригоди.
21.30 «Моя мачуха — инопланетянка». Фантастика.

СУБОТА, 10 СЕРПНЯ

- 10.00 «Пінокіо».
11.30 «Підрозділ «Дельта» II.
13.30 «Зоряні війни. II частина. Фантастика.
15.30 «Джинсовий поліцейський». Бойовик.
17.30 «Сім годин на розбори». Детектив.
19.30 «Індіана Джонс і храм приречених». Пригоди.
21.30 «9,5 тижнів». Мелодрама.

НЕДІЛЯ, 11 СЕРПНЯ

- 10.00 «Рожева пантера».
11.30 «Дочка майстра кунг-фу». Бойовик.
13.30 «Зоряні війни III». Фантастика.
15.30 «Левіофан». Жахи.
17.30 «Магазинчик жахів». Комедія.
19.30 «Індіана Джонс і останній хрестовий похід». Пригоди.
21.30 «Грецька смаковниця». Мелодрама.

Кулон з діамантом

ПОВІСТЬ

(Продовження. Поч. у № 28, 29).

— Відпочивати, — повторив Підпригора. В будинку відпочинку...
— «Приморський», — підказав Григорій.
— От, от. Туди, де Світлана поправляла своє дорожнє здоров'я.

Він трохи помовчав і додав:
— До Приморська ви їдете володарями двох путів. Решта ж — в рамках завдання: Світлана Гончаренко, знайомства, можливі дії... Словом, все, що стосується цієї справи... Второпав?

— Звичайно.
— А як контакти з приморськими хлопцями? — запитав Можний.

— Ви ж «курортники», от і дійте!
...За короткий час в управлінні було проведено чималу роботу по вивченню життя Світлани Гончаренко, бо хоч як не купувалося на людей у «чужій» відділі, тут чомусь воно у всьому пішло назустріч Карному розшуку і було виділено стільки додатково людей, скільки запросив Підпригора.

Без батька Світлана залишилась крихітною. Та й взагалі «законного» батька в неї не було. Ні в яких документах він слідів не залишив, крім «речового донесу» — дочини.

Мати ж померла ще задовго до цих подій. Мало чого хорошого бачила дівчина серед того налябаного й гармидеру, які весь час стіли в хаті. Вічно, хоч і не постійні «гості». Постійною була лише пляшка. Багато пляшок і різних.

В школі Світлана навчалась добре і рівно, хоч чого це було варто вчителям, пам'ятають лише вони.

Росла, як з води, і в чотирнадцять років виплелась в тану красуню, що на Піщаній дивувалися — у такої матері! І така дочка.

А дочка рідко примічала, дечому вчилась не лише в школі, а й удома. Тож на п'ятнадцятому році дозволила черговому матеріному приятелю забрати себе. Спершу все було шито-крито. Та коли приятель почав віддавати перевагу дочці перед матір'ю, стався величезний скандал, який закінчився тим, що Світлану відправили в школу-інтернат.

Спізнавши ранніх вітх, вона й в інтернаті повела себе так же, тільки тепер це були хлопчики з цього ж інтернату. Перелягані педагоги, аби здатися своїм вихованки, зуміли її помістити в технікум.

Дівчина пустилась берега. Але не пішла по руках, а сама стала прибирати до рук свою долю.

Німі свідки Світланчаних вибриків залишились у судовій справі.

...В одному з райцентрів у баби Харитини, хата якої тулилась до глинища, неподалік школи інтернату, з'явилась нова постоялиця — струнка білявка, у якій було з собою лиш три речі — сітчаста сумка-авоська з дерев'яною лінійкою і підручником історії СРСР. На обох предметах був напис «Юлія Радіолова».

— У вас можна куточок знати? — запитала білявка. — Я знаю, що ви двоє уже тримаєте.

— А хто ж ти така?

— Була в вашій школі. — показала за віконце, — російську мову й літературу викладати. Новоросійський університет закінчила.

За три дні позивилась, розізналась і, прихопивши з собою 90 карбованців хазяйчиних грошей і годинник однієї з дівчат, вийшла, щоб більше не повертатись. «Авоська» з лінійкою й «історією» залишилась. За якийсь час вона лежала в квінети начальника райвідділу міліції і стала першим речовим доказом у цій історії.

Випірнула Світлана за кілька сотень кілометрів. І теж у райцентрі. Зайшла до тітки Василя, повідомила, що закінчила Одеську школу міліції й буде працювати начальником паспортного стола.

— У вас, знаю, донька без роботи. То я її секретаркою візьму.

Взяла лиш те, що встигла за два дні підмити: 120 карбованців, пухову ступку і статуетку з порцеляни.

— З Харківського медінституту, — нахвалалась черговій господині, до якої прийшла знімати кутон. — Буду у вас головним лікарем.

— Тан у нас же Василь Васильович є, — засумнівалась хазяйка.

— Він у мене заступником буде.

...З курсантом Сашком познайомилась на танцмайданчику. Це вже в Донецьку. Хлопець уже «примірював» лейтенантські погони, а Світлана — з тих дівчат, перед якими і вищий чин не встоїть.

Отримавши погони й відпустку, Сашко позів свою знайому до батьків і назвав її своєю нареченою.

(Далі, буде).

З СРСР — В ІЗРАЇЛЬ

Бюро міжнародного молодіжного туризму «Спутник» спільно з ізраїльською фірмою «Я. Каспі LTD» організовано анкету репатріантів з СРСР в Ізраїль через міста Будапешт, Бухарест, Варшаву.

В цих пунктах репатріантів зустрічають представники єврейського агентства «СОХНУТ» і централізовано відправляють до Ізраїлю.

Вийджаючим видається спеціальний квиток, який є основою для отримання в'їзної візи в генеральному консульстві Ізраїлю в СРСР, а також надаються послуги, які забезпечують комфортабельну і безпечну репатріацію.

SPUTNIK СПУТНИК

7600

PASSENGER TICKET ПАСАЖИРСКИЙ БИЛЕТ

J. CASPI LTD.

Я. КАСПИ LTD

Замовити квиточок і послуги виїжджаючі зможуть за адресою: м. Кіровоград, вул.

Фрунзе, 10. Тел.: 22-95-26; 22-89-83.

Кіровоградське обласне Бюро міжнародного молодіжного туризму «Спутник».

«Молодой коммунар» — інформаційно-публіцистичний еженедельник. Учредитель — Кіровоградський обком ЛКСМУ (МДС). На українському мові.

НАША АДРЕСА: 316050, МПС, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 22-54-26; відповідального секретаря — 22-27-65; секторів: економіки та екології — 22-04-84; культури і моралі — 22-29-92; комсомольського життя та політики — 22-04-84; учнівської та студентської молоді — 22-59-82; соціальних проблем — 24-66-79; робітничої молоді і спорту — 24-64-21; фотолaboratorії — 24-94-94; ректорської — 23-61-83; оголошень — 22-59-82; бухгалтерії — 22-47-22.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

Газета виходить щосуботи.

Зам. № 525.

Індес 61103. Тираж 16 500.

Редактор

М. ШВОРАК